

PHONG-HOÀ'

16 TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

trang

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TÂN

BEPOT LEGAL
• INDOCHINE •
N° A 1818

ADMINISTRATEUR
PHAM - HUU - NINH

XU

VĂN DỀ DÂN SINH

MAN TRÁ

HÀ LẠM

Cùng tôi bàn về văn-dè dân sinh, không khỏi có người cho rằng chúng tôi chỉ bàn xuông. Thực ra đem thực-hành những lý-luận thì bao giờ cũng khó.

Ở thôn quê ta lại cảng hô lâm. Những sự khó khăn thật nhiều, nhưng có hai điều đáng khen:

Tiền ít và trí-thức eo-hep, tuy hai điều đó rất có liên can với nhau.

Trong bài này tôi chỉ bàn về vấn đề « tiền ít ».

Ít tiền thi khó lòng mà mổ-mang cái-cách được thực! Muốn làm đường-xá, lập-trường, xây-giếng v.v. tất phải có tiền.

Cái đó dã cố nhiên. Nhưng dân ta vẫn có tiền!

Trước khi bàn về công-quỹ của dân

ta vẫn đầy đủ, tôi hãy kể qua những tí-lục, những sự nhũng-lạm khiến hương-quỹ của ta thường rỗng tuếch.

I. Khai man trá. Ai cũng biết chia sinh từ giá lúa đã hơn 10 năm nay.

Song những người thủ-ba vẫn còn man trá nhiều lắm. Có làng trong mười dăm cưới mà họ chỉ khai có ba, bốn dăm còn bảy dám thì số tiền người ta nộp, họ cho vào túi họ. Những dám mà chẳng được dùng họ phải khai vào sô là những dám họ biết thê nào sau này cũng bị tiết-lô, khó lòng mà dấu-diếm nổi, chẳng hạn những đám cưới của những người di-làm việc các công-sở. Còn những bô-cu, mẹ dì thi họ chắc còn bao giờ có truyền-ly-dị lối thõi nứa mủ ho sô.

Cả về sự khai sinh cũng vậy. Những nhà đói đói lâm nghè-cầy ruộng thi con bao giờ cần đến giấy khai sinh nứa. Khai với bao lầm gi. Tôi có biết một cậu học-trò con nhà hụ-lien, xin di thi Sở-học yếu-lực, nhưng không có giấy khai sinh. Mâ

cậu lại tính như là có khai sinh để làm tài-chứng cho người thi nói là có khai sinh. Thưa thua thua, tài-chứng đã xén, một đồng bạc nộp. Ông không vào sô.

Cứ một sự khai sinh, hương-quỹ một năm cũng hụt đi mất hơn trăm bạc.

II. Chia tay nhau ăn. Ở quê ta nhiều lăng-dâ có lệ phạt vi-cản. Hai bên cãi nhau, người có trâu bò đe phỏng nê ra đường đều phải phạt, mà có khi phạt nặng chẳng kém gì ở thành-phố. Các ông kỵ-mục ra định hồi trống để họp hội-đồng nhận tiền nộp-phạt. Song cái món tiền ấy các ông lại dùng vào việc ích riêng mà thôi, nghĩa là sai thằng mõ đem đi mua rượu và nhắm về dinh chén với nhau.

Nhưng đó chỉ là một việc ăn nhô. Đến như công-quỹ có khi tới hàng nghìn, chánh-phó-hội và tộc-biều họ cũng chia tay nhau hết.

Có người cãi; nhưng quan huyện về khám quỹ luôn.

Phải, quan huyện về khám quỹ luôn, nhưng bao giờ hương-hội cũng biết mà phòng bị ngay từ trước. Cái sự họ biết đó là một sự bí-mật của nhà nghề..

Vì thế nếu ai mở quỹ ra khám, thi số tiền vẫn đúng như trong sô, không thiếu một trinh. Đó chỉ là món tiền họ dựt-lạm ở các nhà giầu đem để vào quỹ cho dù sô, rồi khi quan huyện trở về huyện, họ lại lấy ra mà trả những người cho vay tạm.

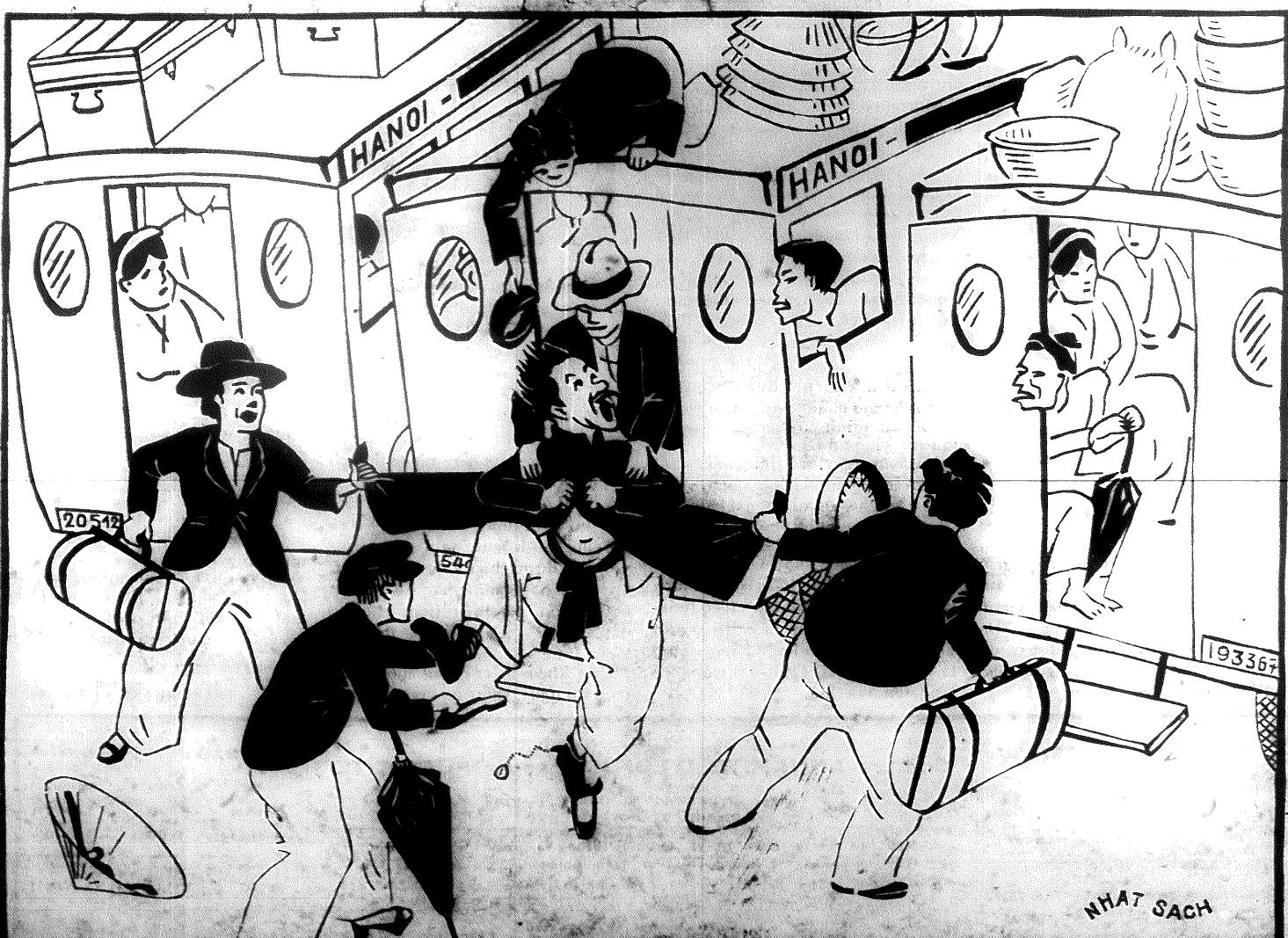
Chung-quỹ, quỹ không tiền vẫn hoàn quỹ không tiền.

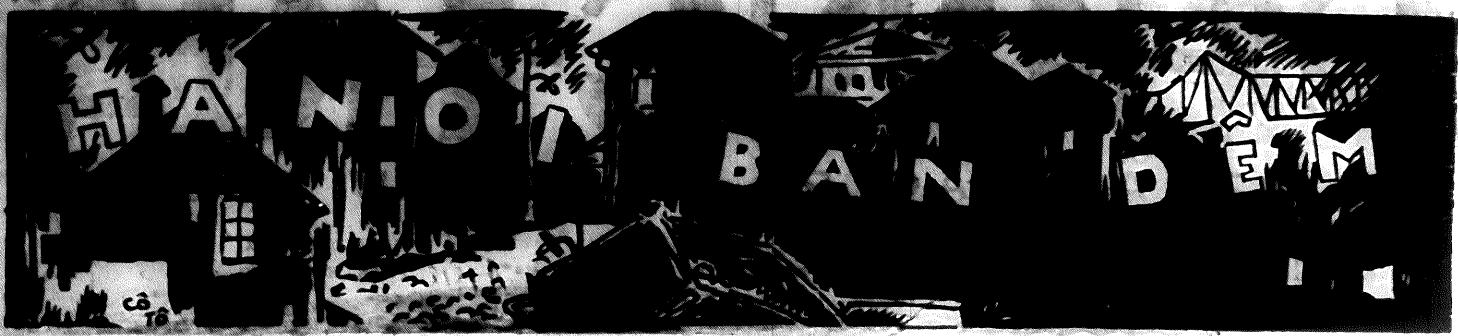
Gặp phái-lang trong bọn dân-em có nhiều tay bưng-bình, thi bọn hương-hội họ cùng soay-kế để hâ-lam được, chẳng hạn ho khai vào sô những món chưa-dinh, chưa-chùa, mà đáng già dộ-pai-chục thi họ khai thẳng lên hàng-trám.

Muốn dân quê được hưởng-chút hạnh-phúc thi trước hết hãy trừ khử hết những sự man-trá và hâ-lam đi-dâ.

NHI-LINH

LÝ TOÉT TỰC HÀNH

Câu TRÀNG-KHANH và VIỆT-SINH

đi hỏi ấy là một sự ích lợi, chúng tôi nghĩ thế. Bài hát, bài nghệ mắt thấy, đã xảy ra ở Hanoi, chứ không phải là rõ những cái khò-sô, đau đớn của một hang

Một đêm kia, trong gian buồng X nhà sầm pho nhỏ ở mạn Khâm-ên, có vui lòng rải bay tâm-sự của băng một cái giọng nói nhanh-đẫu và tiếng cười vui vẻ:

— Thát vầy, anh a! Nói về cái cách lấy dược tiền của khách đi chơi, thì là một sự khò-khnăm lầm. Họ rất kiết — một đồng hào không chịu bỏ ra đâu, dầu hào chí ấy có thể cứu được một mạng người chẳng nưa... Nhưng dã phải đi đến sâu, bảy ông một lúc thi kẽ họ cũng tung.

Cho nên dưới em đây, cái giá tiền cứ thay đổi luôn luôn: đầu tháng tám một giá khác, cuối tháng tám một giá khác. Cố thè từ.., một đồng đến bốn, năm đồng, tuy khách quen, khách lạ...

Tôi thật lấy làm phục cái cách ấy lầm. Phẫu, những lúc kinh-tế

thấy chúng em khò-sô, khoe than kẽ lè, họ cũng tìm lối an-ủi, vượt-ve cho qua câu truyện. Nhưng chẳng qua là thương vay mà thôi, bước qua khò-khnăm của là ho quên ngay chứ còn nhớ gì nữa. Có ai thật yêu chúng em mà ta tay giúp đỡ đâu? Hiếm lắm!

Tôi nghĩ bụng: hiên cung phải.. vì các cô gái ban đêm thì cũng không phải là vừa nào... Cố Đanh lại nói tiếp:

— Chúng em bị bon đòn ông khinh thị đã đánh, đến bon các bà dài eae mà cũng khinh chúng em nra — thực là ức làm... Chúng em khò-sô, đau đớn mà phải làm cái nghề này, có ai biết đến cho đâu. Lành thân người con gái, ai chẳng muốn có chồng, con từ-té, để gác đứng già-linh sung-sướng v.v sau, chit có ai muốn dem thân cho thiên-hà rầy v.v.. Nhát là các chị em có đầu, thực bày giờ không hơn gì chúng em; hay chẳng qua là cũng thế, chị khác nhau có cái mà... Vày mà họ cũng chở khinh, thi khinh nòi gi, mà khinh ai mới được chứ?...

Cố Đanh càng nói càng lén tiếng, đôi mắt có long-lanh, cặp má đe hông...

— Còn các bà tốt số lấy được chồng ông tham ông phản, các bà àu rưng ngồi rồi, tiền các bà tiêu mà việc không phải làm, thi các bà khinh ai chẳng được... Các bà ấy có bao giờ phải nhìn đối năm, bảy ngày không xin được miếng cơm bao giờ đâu? Những lúc ấy có người cho ăn, cho uống, cho tiền thì bảo gi mà chẳng phải làm.. Thủ cho các bà ấy đến lúc ấy xem có làm cái gì khác, hay là cũng như thế cù?

Huống chi, chúng em có thể mà thôi đâu, còn bao nhiêu nỗi cơ cực, nhọc nhằn, khò-sô nưa, kẽ sao cho xiết! Bây giờ chúng em đây kiêm được miếng ăn cũng còn vất vả, ngày được ngày không, đến lúc tuổi già thi anh hào ai nuôi? Thát em nghĩ đến đấy lúc nào là em rùng mình lục ấy!

Cố Đanh nói xong, lặng yên — con mắt dăm-dăm. Rồi tự nhiên nét mặt có co lại hình như có ghê sợ trong thấy trước cái cảnh đau đớn của cô sau này...

(Còn nua)

TRÀNG-KHANH và VIỆT-SINH

khủng-hoảng, thi cũng phải noi-nói một chút mới được chứ.. Tôi lại hỏi:

— Trong những khách có tiếp từ xia đến giờ, có ai là người tố ý yêu thương có thực không?

Cố Đanh cất tiếng cười ron-rã, đe lò hai hàm răng nhỏ, trắng muốt và đều-dặn:

— Anh là gi, phần nhiều khách đi chơi bày giờ họ chẳng dài lâu, mà có thể đem giọt nước mắt làm cho họ cảm động được. Mà kè ra họ cũng Sở-Khanh lầm, họ chỉ cốt sao cho dược thỏa lòng muôn, chứ họ có cần gi mà phải đe ý đến người con gái hiền thán cho họ đâu... Bon « khau bap » thi lầm lầm, thực dù moi cách đe lừa, không khéo bị các ông mòi mưu mẹo thi nguy. Cũng có khi có người

đi làm mới phải làm. Cho nên họ hỏi đến thân thế, là các cô sút-sút kè-kè, thuật lại những cái khò-sô đau đớn các cô đã trải qua, kè từ khi là con nhà già-giáo đến lúc sảy chân lõi bước tới cái nghề này.

Bồ, phần nhiều cũng là một sự thíc, một sự thíc đáng thương. Nhưng lần này, tôi xin giới-thiệu một cô gái ban đêm lão-luyện, cho cái nghè ban đêm nuối miếng của mình cũng chỉ là một nghè trong trâm, nghìn nghè khác mà thôi. Đanh rằng không chắc gi cô ta yêu-mến quý-trong cái nghè ấy, và già được quyền lựa chọn lấy hai đường: con đường thẳng băng và danh-giá của một bả phán chặng hạn — với con đường khuất-khúc của gái ban đêm — không chắc gi cô ta vui lòng đặt bước lên trên cái con đường sau này. Nhưng bây giờ cô ta đã vi sự sống mà ôm lấy cái nghè mà thiên-hỷ cho là xấu xa ấy, cô cũng không lấy làm vinh diệu, mà cô cũng không phàn-nàn gì. Ai hỏi cô ta, cô cũng tự nhiên mà trả lời rằng: "em là gái ban đêm, anh a", rồi cô đưa cặp mắt nhưng den nhìn xem người hỏi có ý từ ra thế nào...

Cô ấy là cô Đanh... kiêm ăn vè mạn Khâm-thien. Các bạn thiếu-niên di dời bạc lầy.. cái người ta gọi là ái-tinh, mà di qua những nhà sầm ở ngoài chau-thanh, chắc hẳn không ai là không biết đến cô Đanh. Cô nay nay độ ngoài 20 tuổi, người tần thước phải chằng, trông có kề xinh-xinh, mà cũng có tiếng dồn rắng rõ đẹp.

Nhưng thíc ra cô không phải đẹp ở cái mặt, chõ mà người ta từ xưa tới nay vẫn cho là cái chõ "chõn rau cát rốn" của sự xinh đẹp của người dân bâ, và chỉ có chõ ấy thôi.. Cố Đanh dày có lẽ đẹp theo cái ý mới, nghĩa là thân-thê cô đều dặn, trắng muốt, trắng từ đầu đến chân, đố ai tìm được một cái vết gi. Da của cô mị và mát như satin chon, thật là tấm da đẹp của người dân bâ Đông-phuong.

thấy cô như vậy. Cho nên đối với khách lảng chui, cô Đanh cũng là một gái ban đêm có tiếng, có miếng trong các gái ban đêm khác ở Hanoi.

Tuy cũng có nhiều người dẹp hơn cô, — nhưng cô hơn họ dược cái này, nghĩa là có khéo gây cảm tình tốt với khách chơi đêm.

Tiếp được những khách này cho chu đáo, không phải là một sự dễ dàng, mà lấy được đồng tiền của họ thi lại càng khò-khnăm hơn nra, thật là cả một khoa-hoc ngoại giao ở chõ đó..

Nhất là bây giờ, — vừa muốn tiêu đồng tiền, vừa muốn tim những cảm giác vật-đục khốn-nạn — những thiểu-niên ở Hanoi phần nhiều có cái lè hai ba người, ba bốn, năm sáu người gọi một người con gái.. cái lè có thể gọi là dã-man ấy thực gay nên một sự hiếp dâm đau-dớn, và khiến cho các cô gái đêm khó tiếp được các khách cho vừa lòng...

Nhưng cô Đanh dày, về sự ấy thi khò khéo lầm: với ông sang cũng vậy, ông mặc quần áo tây cũng như ông mặc quần áo annam, có sẵn-sóc ai cũng như ai, mà ai cũng tưởng được cô đe ý rieng đến mình.. sự bao danh (vanité?) của người dân ống to đến nỗi cái gi cũng thích, dầu là cái biệt dãi của một gái ban đêm.

Nhưng mà có khéo phân biệt lầm, thoáng qua, cô hiểu ngay ai là chủ, ai là khách, ai si mà ai giàu, rồi cô lùi chiều một vài câu nhẹ nhẹ đưa lên.. Đã di chơi mà dược người ta khen là thao chặng hạn, thi ai chẳng thích, dù mình có "quých" mười mươi chặng nra.

Mà ban ngày, cô lại châm-chút châm-nom đến khách quen, như một ông chủ ngua khôn khéo biết châm-nom cho những con ngua. Cố thím thoảng chịu khó lẩn-mò lén chơi nhà khách, nhưng cô di như thế cũng một công hai viে.. Không phải chỉ thăm một mình ai, cô luồn-luồn di hết người này đến người nọ — như thế ai cũng tự cho mình là được một cái danh-dự riêng cõ tặng đến mà thôi.

TOÀ-SOẠN VÀ TRI-SỰ

Số 1, Boulevard Carnot — Hanoi

FONDATEUR ET DIRECTEUR POLITIQUE :
NGUYỄN-XUÂN-MAI

DIRECTEUR : NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

SOCIÉTÉ ANNAMITE D'ÉDITION ET DE PUBLICITÉ

XUẤT BẢN
N° 1. BOULEVARD CARNOT - HANOI
(Annam xuất bản cục)

Mua báo kể từ ngày 1er và 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.
Giấy mua báo mà không có kèm ngân-phieu thi xin miễn trả lời.

Thư từ, bài vở và ngân-phieu xin gửi về :

M. NGUYỄN-TƯỜNG-TAM
N° 1. Boulevard Carnot - Hanoi

GIÁ BÁO :

	DÓNG-DƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	\$300	\$300
6 tháng	1.60	1.60

QUẢN-LÝ : PHẠM-HỮU-NINH

Cô áo đen. — Rầy rà quá! có thẳng cha nó cứ theo sau chúng mình hoài. Tôi muốn quay lại cho nó mấy cái tát.

Cô áo trắng. — Không cần tát chí ạ! Chỉ cứ quay mặt lại... là tức khẽ nó đi ngay.

Cậu tham này càng khẽ em bằng lồng di.

Nhưng mà tham « lương mới » không dù tiếc phân-sáp... con chịu thôi.

...tù' nhở đẽn lón...

■ Lấy vợ, gả chồng.

Al bao nước ta trai gái không được tự-do kết-hôn?

Không kẽ hời còn ăn lồng ở lò, trai lấy vợ, gái lấy chồng, chỉ tra nhau là được, từ lúc mày ông Tàu quý hóa đem đạo-nho thâm-thúy rắc hạt sang nước ta. trai gái vẫn được tự-do lấy nhau nghĩa là một người con trai vẫn có quyền lấy một người con gái. Chỉ có lúc kén lấy một người trong đám phụ-nữ, thi lúu bấy giờ cha mẹ, anh em, họ hàng mới xen vào chót-dinh.

Nhưng cái đó cũng không hại gì, vì người con trai lấy vợ, có phải là lấy vợ đâu. chính là nhận cả họ nhà vợ. Người con gái cũng vậy, lấy chồng là nhận cả họ nhà chồng. Cái lệ xưa nay vẫn thế, thời bấy giờ thế cũng được, mà sau này chỉ có thế cũng phải xong.

Đã là hai họ lấy nhau, thời trai gái lớn hay nhỏ cũng được tất.

Bên nhà trai cốt có người về làm lung, ôm lung ôm bụng dở dần cha mẹ chồng, bên nhà gái cốt già con đã lấy ít tiền về tậu ruộng, mua trâu cho nên hai họ đồng-tinh cho hai trẻ no đurge tự-do kết-hôn. Kế hai vợ chồng 15, 16 tuổi đầu, thì cũng không biết gì là tự-do, gì là kết-hôn, xong đã có cha mẹ đấy, thay mặt họ tự-do kết-hôn cho họ. Cũng là tự-do chứ sao!

Hán ai cũng đã có một lần qua cái thời kỳ di hỏi vợ? Nếu người nào chưa qua, rồi cũng phải qua cái thời kỳ lâ-lùng ấy, chí riêng ở đất nước ta mới có.

Anh yêu một người con gái, người ấy cũng yêu anh — anh hỏi làm vợ. Nhưng anh đừng lầm, chỉ có thể là xong ngày đầu: ở bên nước An-nam có văn-hóa chứ có phải ở nước mọi-rợ đâu mà dễ dàng thế? Lấy vợ lấy chồng chứ có phải nhân-tinh nhân-nại gì mà nói đến người yêu với mến?

Anh biết điều thi anh phải theo lê-nghi. Anh có quyền tự-do kết-hôn thật, nhưng anh chỉ có quyền tự-do kết-hôn trong vòng lê-nghi, nghĩa là anh không có quyền gả cả.

Này nhớ, anh chỉ có quyền tự-do kết-hôn với một người con gái + mòn dâng hộ đối. Nhà anh có ba mẫu ruộng, một con trâu — hay ít nữa một con bò — cha anh là quan huyện tại gia thì it ra cha người vị hôn-nhan của anh cũng phải làm dense quan huân tại gia. Nếu anh làm dense ba, bốn chục một tháng, thi anh có thể ngấp-nghé được eօn con con gái áo trắng, quấn linh, khăn nhung, mướp da bánh mít, nhưng nếu lương anh chỉ có 15, 20 đồng thi anh đừng hàng mà uống công. Lúu đó anh chỉ có phép coi mắt eօn nào yểm nhất phẩm hồng, khăn mỏ qua nâu. Đối với các eօn ấy, thi anh tha-hỗ được phép tự-do kén chọn.

Nhưng quyền tự-do ấy lại còn hơi bị hạn-chế bởi quyền tự-do của mày ông... thầy bói. Mà các ông này thi tự-do lâm. Có vài đồng tiền trinh, và quyền số tử-vi, hay cùng lâm có quyền Niên-Lịch thông thu trong tay là các ông dù quyền tự-do kén chọn hay từ chối họ vợ chồng người.

Ngoài những điều hạn-chế nhỏ ấy, anh có quyền tự-do kén vợ, nếu anh đã được cha mẹ, anh em họ hàng người con gái anh định kén bằng lồng cho anh lấy.

Thỏa-thuận cả rồi, là anh có quyền đi trầu eau, đi sêu, đi tết (không biết còn đi đâu nữa), đi dỗ lê cưới. Anh không dùng những quyền ấy nghĩa là anh không đưa dù lê là anh không dùng quyền tự-do kết-hôn của anh.

Kể cũng ho-làu một chút, nhưng anh đã có quyền tự-do đợi. Nhất là nếu nhà gái hay nhà-trai có tang, thời anh lại càng có quyền tự-do đợi.

Lấy nhau về, vợ chồng anh có quyền tự-do để con đẻ nối giòi tòng-dường, nhưng yêu nhau không phải là một cái quyền của vợ chồng anh, may ra thi mến nhau mà không may ra thi vợ chồng anh có quyền tự-do khô sờ xuốt đời vi nhau.

■ Hội-viên thành-phố Saigon.

Vụ bầu-cử hội-dồng thành-phố Saigon kết liễu. Các ông nghị đã bắt đầu làm việc.

Ngày đầu gán dây chinh-phủ đệ đơn ra tòa án cao-trị Hanoi xin hủy chyre đốc-lý Saigon của ông Casati, chyre phó đốc-lý của ông Pargoire, Bœuf và chyre hội-dồng của hai ông nghị về phái lao-dộng: ông Tao và ông Thach.

Tòa án lán vía rồi đã làm án theo lời xin của chinh-phủ, lấy cớ rằng các ông Casati, Pargoire, Bœuf làm việc nhà nước, và hai ông Tao, Thach đóng thuế một năm không tới 25 đồng bạc.

Nhưng các ông sẽ chống án sang Pháp. Mà về bên ấy, ít rá cũng hơn một năm mới xong...

■ Khóc nước.

Học trò Trung-Hoa một trường đại học ở Thượng-Hải đương dự định mở một tiệc trà và cuộc khiêu-vũ để múa vui lúe sấp tốt-nghiệp ra, đồng tiếp được một birté thư cảnh cáo cho họ hay rắng lúe này đang lúe nước nhà mặc nan, đất mìn người chết, chính là lúe lo buồn, không nên bày trò chơi với nhau.

Nhưng đất mìn, người chết mặc, hâng vui dâ. Mấy chủ Tàu kia nghĩ như vậy, nên hòn mò tiệc vui-về linh-dinh lâm. Tiệc sấp tan, bông có tiếng nô vang, các cô các cậu học sinh bồng nước mắt nước mũi chảy ra đầm-dia, có nhiều người sưng, húp cá mắt.

— Anh thẳng cháu nào thế ông?

— Ấy anh — thầy tài — lão cùn bé.

Hồi ra mới biết có người ném thứ dan chyre nước mắt để trêu bọn học sinh. Thành-thứ bọn này muôn vui, cũng phải gương mà chyre nước mắt khô ướt trong giây phút, như những ngày quốc-si, dân Tàu phải đứng lặng yên trong năm phút.

Nước mắt của bọn học sinh kia thật là quý thay! Nước Tàu có những trang anh-hùng ấy, còn sợ Nhật gì nữa!

TÚ-LÝ

Bàn ngang

Một hôm tôi được tiếp truyện một ông sir. Ông nire-nở khen vua Lý-thanh-Tôn là một vị minh chúa. Hồi lại sao ông nói vì đức vua biết tôn trọng các hóa-thượng. Gần đây có một ông lại khen đức vua vì đức vua hay uống rượu, ngâm thơ. Sau hồi ra mới biết rằng, ông ta là một nhà văn-si ưa nghiêng bầu ròc chén.

Thân-phận người ta là thế: khó lòng không nghĩ đến mình được. Các cụ dù nhỏ, qua tuổi phong-đặng, thường than-thở với nhau rằng phong-hóá đến đời bại. Hai ba mươi năm về trước, lúc các cụ còn trẻ-trong, mới thực là lúc mỹ-tục thuần-thong.

Mấy cô á giang-hồ về già, hết duyên, nghiêng bầu phán mộc mà dời má deo tiếc rằng lâng chơi đời nay không bằng thủa trước: xưa họ chiều chuộng chí em bao nhiêu, bây giờ họ lại sô-sông bấy nhiêu.

Người minh yêu con gái da ngà, môi son má phấn, chả trách được mọi họ cho da dày, mắt trắng dâ da den bò hồng là đẹp. Cùng chả trách được những bà quan cho thần-thánh cũng nhận lê dát như các quan trên trần, tình họ thế nào họ cho thần-thánh cũng như thế. Vì phỏng lú bô biết thờ-phung quí-thần, chắc hẳn quí-thần của họ có hai sừng và tai dài như họ.

Nhỏ như mảnh bụi trong trời đất bao-la, lại cho mình là trung-lâm diêm của vũ-trụ, sao họ lại khiêm-tốn đến thế, khiêm-tốn chẳng khác gì ông Nguyễn-công-Tiêu.

TÚ-LÝ

CHÚT NÚA THÌ...

Xuống tàu, tôi không thấy tám-thập mèo-mèo. Ra khỏi nhà ga, tôi với bước lén chiếc xe bánh sắt của đường riêng. Con người người khom lưng, vươn cổ, có kêu lên khõi cái đốc toàn đất đỏ.

Vân-Dinh, người bạn tôi, ở trước mặt là tôi. Tôi với xuống xe. Rồi hai người cùng đi bộ về nhà.

Tôi dừng chừng tôi chẳng hề nói câu gì nữa. Tôi nói nhau mấy giang cây xanh lầu dưới bông chiều, ta lấy làm khoan-khoan vì được xa nơi thành-thị. Vân-Dinh đang tư-tư điều chí không rõ, nên mặt chàng cùi gầm xuống đất. Biết tình chàng xưa nay ít nói, nên tôi không muốn hỏi điều chi.

Giỏi vừa tôi thi chàng tôi lời nhá. Vv Vân-Dinh ra mời chào, cách đối-dẫu vẫn từ-lẽ như mấy bận trước.

Nửa giờ sau, chàng tôi ngồi ăn cơm dưới ánh sáng chói lọi của ngọn đèn măng-tông, nói truyện chát vui-vẻ. Tay vậy, hai vợ chồng Vân-Dinh hình như trong lòng có sự gì bí mật để lộ ra nét mặt, khiến tôi phải đề ý tôi. Cách cùi-chì của cái tiền-gia-dinh ấy không có vẻ mặn-nhạt như trước, song, đối với tôi — vẫn thản mặt như thường.

Hồi khi đã vào будог ngủ, Vân-Dinh theo tôi vào, sẽ nói thăm :

« Chắc anh cũng lây làm la cho chúng tôi. Đối với anh, tôi cũng coi như người nhà — vậy xin nói rõ để anh biết: tôi và nhà tôi sắp xin ly-di... »

Tôi ngạc nhiên :

« Ô! có lẽ...! điều chi mà sinh ra câu truyền là ấy! »

Vân-Dinh, nét mặt vẫn đềm đạm :

« Cũng chẳng có điều chi. Nhưng cảnh ngộ và thời gian, — phai, anh đã rõ, — làm cho chúng tôi có cái ý kiến ấy! »

— Thế bắc gác có bằng lòng không?

— Chẳng bao giờ đồng ý.

Đêm hôm ấy, tôi ngủ không yên giấc. Cái việc sắp làm chia rẽ cảnh gia-dinh của đôi bạn trẻ nó chẳng làm cho tôi được yên lòng.

Mở sáng hôm sau, Vân-Dinh đã gọi tôi dậy để sửa soạn di sản hưu. Tôi bắt đầu-dù phải nhẫn lời: mình chẳng phải là taị thiên xạ! Vv lại súng xác vai mà chạy nhảy qua đồng, qua núi dồn dập con thú là một sự tôi rất ghét. Tôi muốn cho con vật được số ghor hơn là thấy nó quần-quại trên rặng mòn đất, sau phát súng nổ của người đi săn — hiền khi mình phải cạy theo, nhảy qua bụi gai dám xát vào da. Tôi quay súng nước lên để bụng, mà chẳng chẳng ăn thua gì. Phải có nhiều can-dần mới dám súng được. Vì thế, tôi tự thấy khó chịu, khó chịu vì cuộc di, sau này chàng đẹp lòng cái ý muốn của tôi.

Bảy giờ sáng, chàng tôi bắt đầu xác súng ra đi. Vv Vân-Dinh ở vùng này đã quen, nên cũng đi theo, mang thêm các thức ăn và đồ giải khát. Tôi quay lại nhìn: lúc này nàng có một vẻ đẹp lồng-lộng, khác hẳn với con gái tinh-thanh. Hai chân di giày trắng đế cao xu, thoăn-thoắt trên con đường dà-sỏi.

Rồi chúng tôi theo hàng một mà trèo qua sườn núi, đi qua một cảnh đồng bò không. Một giờ sau, khi tôi khu rừng rậm, đất toàn lá dã úa nát ráo. Bốn bề im lặng, ngoài giờ nước suối róc-rách cát trên tảng đá, — Một tiếng chim hót phia xa như họa nhíp với trái tim đang đậm mạnh. Chàng tôi ròn ròn đi từ-từ.

Bỗng Vân-Dinh đứng chân lại, chỉ tay xuống đất rồi sẽ nói:

« Miv quâ, vết chân hưu đây rồi! »

Chàng lấp lẩn, sán sám xác súng đi trước.

Một sự không ngờ đã làm cho tôi đây-trêng thấy một cảnh tượng in mắt trong trí nhớ, không sót một mảy may.

Tước mài độ non non trăm thước, một con hươu — dài sáu-rất dài — đang uống nước ở bờ suối, quay lưng về phía chúng tôi. Tuy có người gần đây mà nó không biết.

Vân-Dinh đứng ngâm, tay mó vào cổ. Một phát súng nổ. Bỗng một con hươu khác — chúng tôi không nhìn thấy từ trước — đặt nhiên nhíu mắt & bụi cát cạnh đấy ra, rồi đâm thẳng vào phần đầu nổ. Hình như đòn trúng phải vai, nhưng cả hai con cùng chạy trốn nhanh như tên bắn.

Vân-Dinh thấy mắt thi gác lâm, mắt tròn lèn rồi rực chung túc cùng òi đuối chớp ký được. Tôi quay lại hỏi :

« Bác già, liệu có theo được không? »

Vv Vân-Dinh từ này đến giờ vẫn đứng sững, mắt đăm đăm nhìn phia hươu chạy, se mim cười gáy dầu.

« Nào, ta đi thôi! »

Chúng tôi lại phải rầy gai, phá bụi mà lầy đường, đuối thó.

Nửa giờ sau, vừa ra khỏi giang cây xanh, tôi mới gật nhô, chúng tôi bỗng đứng cả chân lại!

Dưới chân gó, con hươu mà chúng tôi tấy đang uống nước ở bờ suối, liếm chỗ bị thương cho con đã bị nhão phát đậm tin phải vai.

Mấy vết máu chảy trên lưng lâm hoen ố cùi mùi vàng nhạt của bộ lông bóng mượt. Con bị thương đáng là con cái, ngực mặt long lanh nhín con đực.

Tôi quay lại hỏi :

« İşe nào, anh Vân? Liệu đi chứ? »

Vân-Dinh nhìn hai con hươu không chớp, miệng giài lời :

« Anh chả g' trong đây ư! Phải, thi ra đây là hai vợ chồng. »

Vv Vân-Dinh cat giang run run :

« Đầu, cho lõi xem... »

Vừa rút câu, hai con vật cũng vùng minh, rồi bỗng nâm yên mà nhìn chúng tôi không chớp. Một phút, con đực đứng thẳng bờn chân dày, nhưng con cái vì vết thương đùa quá, nên không đứng lên được. Hai chân trước vừa nhắc lên lại khuya ngay xuống. Con đực liền cùi đầu, dương hai chiết súng ra phía trước để đùa-phóng.

Cả đời tôi, có lẽ không có sự gì làm cho tôi cảm-dùng bằng một cái cảnh-lý tung con hươu cái đang ngắc-ngoài, nằm dưới chân con đực, muốn tìm cách mà bảo hộ cho nhau...

Rồi hai ăn con đực đã ngoan-lai đánh chạy trốn mà không muôn rõi bò con cái. Sau cùng bình, như cái nguy-nan đã gấp quá, nó đành phải từ-tứ lùi bước, mặt vẫn nhủi chàng tôi chàng-chịc, chỉ sợ phát súng nổ. Con đực bỗng đứng chõm ngay dậy, rồi cầm đầu mà chạy biến vào rừng.

Một lúc sau không còn thấy bóng hai con đầu cá.

Chúng tôi quay về. Gioc đường không ai nói nửa câu, cái biến trang vừa xảy ra trước mắt như có cái sức mà bùi lùi làm cho chúng tôi yên lặng.

Sau bữa cơm hầm ấy, Vân-Dinh cầm tôi lại, rồi đặt ra chỗ vắng mà bảo thầm:

« Anh Vũ! những câu tôi nói hôm qua đều bùi di hết đây! thế là xong. »

Tôi lại một lần ngạc-nhiên :

« Sao vậy anh? Khó lý-dị nữa chứ? »

Mãi rầu rầu, Vân-Dinh cat giang hơi run:

« Đây anh xem, ở giữa đám thù vật cũng có nhiều cái hại, nhưng cũng có cái lợi! Vì nhiều kha-ta từ lấy làm hò hẹn mà sinh ra lâm người... »

VŨ-DINH-THAO

TÚ-MÔ
Tình-hanh người
TÌNH-NHÂN
QUEN
MÀ CHƯA BIẾT

Muốn gặp-gỡ biết làm sao gặp-gỡ?

Muốn dì tim, nào biết ở đâu tim?

Biết dò đâu tâm cá bóng chim?

Tinh-nhan thế, cõi-kim cũng là!

Thay ngòi bút, thảo tinh thư một lá!

Trách ai rằng: lòng sao quá thờ-ờ!

Bấy lâu nay vắng vẻ tin thơ.

Khiến ta luồng văn vơ... vơ văn.

Ngõi ngầm-nghỉ một mình lẩn thẩn.

Hay là mình lại giận chi ta?

Hay gomm sự-tử tinh Hả...?

TÚ-MÔ

Bài văn cháu thuộc phiên

Tôi cháu bà Chúa Á-Phiến.

Quê Bà bên Án-dô, vè miền Á-châu.

Bé tái Bà khắp mặt hoàn-cầu.

Nhung đại da số là ở nước Tàu với nước Nam.

Bà lén cõi Trần trưng-trị nhân-gian.

Điêm-vương phong sắc đệ tam hung-thần.

Bà bắt đồng khắp mặt quan-dân,

Khách quân-thoa Bà cũng tuyển sung quân-làng Nghien.

Bà ngự khắp mọi nơi thành-thị.

lâm-tuyễn,

Con-công lập tinh cõi chuyên phung-thờ.

Chốn phong-lưu, nệm gấm, rủ lá.

Tầu lục-lãng, xe cam-lộ, tiêm bac, hộp ngà sênh-sang.

Nơi cõi cùng, giường chóng chiếu nan,

Xe hôi, lợ cõi cũng phải đèn nhang đêm ngay

Bà có phép thần-thông biến-hóa là-lùng thay

Khiến người cưỡi gió di mây chập-chờn.

Cơ nghiệp kia dù ba vạn chín ngàn.

Bà cũng làm cho tan tác ra làn khói sanh.

Nia ruộng xáu, trâu nái, sênh-sênh.

Bà làm cho chui tuột trong lô sành như chời...

Kè tài trai, sêr rộng, vai giài.

Bà làm cho rụt cõi, so vai, dí hinh!

Cô gái thuyền-quyện nhan sắc hồn-tinh.

Bà làm cho môi thâm, mắt trắng, mặt sanh, nanh vàng...

Đại trượng-phu khí phách giặc ngang.

Bà làm cho đoàn chi, nhut gan anh-hào.

Bà hại người chẳng dụng gươm dao.

Gõ ra Bà lại buộc vào như không.

Uy-quyen Bà lừng lẫy phương Đông.

Thực đáng vi Thượng-Đảng Tối-hung Nǚ-Thần!

Nay nhân tiết hạ, ngày tuân.

Sám sanh lẽ vật kinh dâng vi thiêng.

Tấu lạy Chầu Bà rát mực linh-thiêng.

Xin Chầu Bà làm phước qui-miền cõi hương..

TÚ-MÔ

Namthai

Các nhà đóng đồ hộp, như thuốc, sơn, dầu, sáp, son my, v.v. Huấn cho tinh sảo đúng như hàng Âu Mỹ, xin chú ý đến nhà máy Nam-Thái ngô Nam-Thái (Namthai). Namthai chuyên sản xuất các thứ hàn, nắn chại, dù mol kieu tối tân bằng kim khí.

Jeunes amis

Par ce temps de crise,

Si vous voulez choisir un établissement scolaire,

Qui se soit distingué durant ses quatorze années d'existence, par un travail méthodique et assidu, toujours couronné de succès;

Qui vous distribue un enseignement profitable avec la collaboration des professeurs des plus compétents, licenciés, bacheliers ou diplômés de l'Université Indo-chinoise;

Qui, par suite de la compression de tous ses frais généraux, soit arrivé à vous accorder une réduction importante sur la rétribution scolaire.

Venez vous faire inscrire aux

Cours de Vacances à l'Ecole THANG-LONG

Cours de préparation au diplôme E. P. S. F. I. 4\$00

Cours de préparation aux divers examens et concours aux écoles primaires supérieures. 2.50

Cours Supérieur 2.00

Cours Moyen 1.50

Cours Élémentaire 1.20

Cours Préparatoire et Enfantin. 1.00

TU' CAO...

THIẾU-nữ Hoa-kỳ.

Ở nước Mỹ, nhiều cô con gái lảng mạn lầm.

Có đến hơn hai mươi vạn cô bồ nhá đi chơi phiêu các nơi, đua nhau phong-tung và ăn tiêu xa-xi. Nghe đâu chính-phủ Mỹ đã ký quyết định bắt các cô vào một túc-xá lớn, cưỡng bách các cô phải làm việc.

Hàng gái lảng-mạn ở bên ta cũng nhiều như ở bên Mỹ. Có người lại bảo các bà tham, bà phán thường cùng vỗ nghé-nghịp cả.

Những người ấy có mắt mà không biết trông. Các bà có nhiều công việc lầm chứ! Bởi được cái môi cho đó, đánh cho má được trắng, vân cái áo cho xinh cũng là một việc nằng-nhọc có khi đến nửa ngày mà chưa xong. Đây là không kẽ những công-việc nặng-nề khác, như đánh bạc, đi chơi mát, nói truyền gẫu.

Ông T. B. H. với cô N. T. G.

Ông T. B. H. một sinh-viên trường luật, nhân lúc hưng-làm thơ tây lối son-nê tảng-thấy giáo và bạn gái dầm.

Có xưởng phái-cô họa. Cô N. T. G. cũng nhận lúc hưng, bắt-chước ông T. B. H. làm son-nê tảng vú-già nhà cô gửi dâng Phong-Hóa.

Xem bài son-nê của cô, ông T. B. H. đã không nhận cô làm dỗ-de trong lảng thi ca (ông khó tính quá, ông T. B. H. à) lại còn viết bức thư ngỏ cho cô

N. T. G. trong báo Đông-dương tiền-bộ, bảo cô phi-báng ông, bảo cô làm mất cả danh-dự của phụ-nữ, vì cô như con rắn-dộc nấp ở dưới cây hồng-hoa mát và thơm.

Ông T. B. H. bảo ông là người thành-tâm thực-thà kinh-cần-thờ-phụng phụ-nữ. Vàng thi thành-tâm kinh-cần-thờ-phụng phụ-nữ Ông T. B. H. lại bảo ông lè-phép Vàng thi ông lè-phép. Nhưng có lẽ đối với cô N. T. G. ông lè-phép nhất.

Nhưng ông là một « trang con trai khồ-sở » hay cô N. T. G. là cô con gái rắn-dộc, cái đó còn phải nhờ ông Nguyễn-công-Tiểu kháo-cứu hộ. Ngày giờ chỉ biết rằng ông dùng nhiều tát-quá: như chửi hùy-báng, hay phi-báng, hay sám-báng (defamation). Cô N. T. G. có đọc đến chữ ấy cũng phải đỗ mồ-hôi hột, mở đạo-luật ngày 29 tháng 7 năm 1881, xem điều thứ 29, rồi ngửa mặt lên trời mà than rằng:

— Ông T. B. H.! Ông ở trường luật thật đấy ư? Than ôi! ông có học luật thật đấy ư?

Rùa ở Thuận-an.

Mới đây ở bãi bờ Thuận-an gần Huế, có một con rùa trôi rạt vào bãi cát. Bọn đánh cá trông thấy xùm lại xem: quả là một con rùa lạ.

Bầu con rùa này lớn mà thăm, chân đen có đốm vàng, trên mai có 7 vân rất đẹp, mai dài tới hai thước tây.

Có sửa và thêm vào nhiều đoạn.

In rất đẹp.

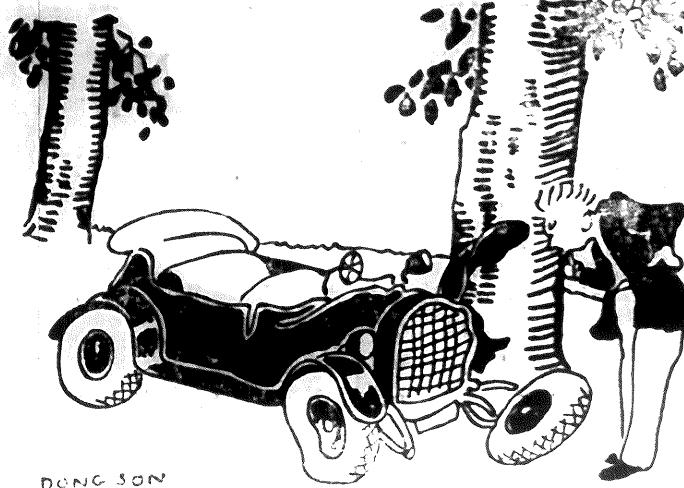
Xuất bản một số có hạn.

Ai muốn mua xin gửi thư trước. Khi in xong sẽ gửi theo cách linh-hoa giao ngan.

**ĐỘC GIÀ BÁO
PHONG HÓA**

ai ai cũng nên có trong tủ sách một cuốn :

**HỒN BUỐM
MƠ TIỀN**

DONG SON

— Cái ảnh bán xe lừa thật! Thè mà giám cảm doin với mình rằng « cái xe này ông đi mười năm không việc gì »!

...DEN THAP

Bọn đánh cá lấy giáo-mác đám con rùa ấy. Một người thương-tinh đầy nó xuồng bè cho nó bơi đi.

Hoài-của, giá cho ông N. C. Tiểu biết tin thi có phải ở dưới bè từ nay giờ đi mất một con rùa, mà ở Thủ-yên-trang từ nay giờ đi thêm lên một con rùa không?

Có lẽ lúc đây con rùa xuống bè, người kia nói thăm vào tai nó rằng :

— Bơi mau đi, kêu ông Tiểu ông đến ông đem về Hanoi thì lại phải đốt dầu, đốt đuôi.

Có người bảo vì thế mà nó bơi mau lầm, trong giây phút đã không thấy đâu nữa.

Thật là từ độ có ông N. C. Tiểu, mới phát ra một cái dịch rùa lạ.

TÚ LY

Hai hào chí.

Người Nhật-bản họ không như ta.

Một đêm kia ở kinh-thành Paris, một người Nhật bị một bọn thợ thuyền đón đánh trong một cái ngõ hẻm tối-tăm... Chợt có hai người Nhật làm thợ, cũng vừa di qua đây, thấy người đồng-loại trong bước nguy, họ chẳng quản bến dịch nhiều người, liều chết xông vào đánh gỡ cho người kia, rút cục ba người cũng bị thương đau...

Những thủ đoạn nghĩa-hiép như thế của người Nhật nhiều lắm, không kẽ xiết, và cái can-dảm của người Nhật

đã bắt cả thế giới kính phục....

Người Nhật nào cũng vậy đều coi là phạm một lỗi nho-nhuốc nếu khi trống thủng một người yếu bị kẻ mạnh đánh mà không vào can thiệp...

Cách đây ít lâu, ở hải-cảng Nagasaki bên Nhật, một người cù-ly xe chạy vào thưa với quan coi cảng rằng có một người ngoại-quốc đã di xe của hắn đến bến tàu, vi với lén tàu sắp cất neo mà quên không trả hắn hai hào....

Sự bất-bình, tuy nhỏ mọn, nhưng không muôn cho ai được phép khinh thị người Nhật-bản, viễn quan coi cảng liền hạ lệnh cho một chiếc chiến-hạm lập tức phải đuổi theo cho kịp chiếc tàu kia, để bắt người di xe kia phải trả lại số tiền....

Trên bờ mènh-mông, những hành-khách ở trên chiếc tàu đều lấy làm lạ thấy đang xa một chiếc chiến-hạm, pháp-phối cờ « mặt giòi » rẽ sóng tiến đến rất mau...

Mọi người đã hồi-hộp tưởng có một sự gì quan trọng đáng lo.

Rồi họ thấy một viên quan thủy-bin Nhật di xuống đến giáp chiếc tàu, leo lên tìm quan chúa tàu còn đang ngoingác, chào một cách rất lè-phép rồi cung kính nói rằng :

— Thưa ngài, trên tàu này có một người hành-khách, lúc di xe ra bến, đã quên không trả tiền người xe một số tiền là hai hào....

VIỆT-SINH

Tam-hùng ché-dò

(Le Trímmirat)

Bà thứ hàng cửa hiệu Ván-hóa phát-hành, thứ nào cũng có giá-cen đặc-biệt, nên có thể gọi là tam-hùng.

Đầu Linh-biển đất, có 5 hàng, từ 5 xu đến 080.

Đầu Linh-biển nước, chỉ ra một hàng 0.15 mỗi ly.

Brillantine Ván-hóa (trong sạch, chất-dẻo mà mịn, vuốt tóc rất trơn và đậm mà không nhôp, dùng trong 48 giờ mà tóc vẫn không xơ.

Giá bán... 0.030 mỗi ly.

Làm đại-ly và mua buôn, hoa-kồng rất hời.

Tổng-dai-ly :

Tai Nam-dinh, Thái-binh Ninh-binh :

Thành-Chương, 4 phố hàng Sát-Nam-dinh,

Tai Hanoi, Haiphong và các hat ở Bắc-kỳ :

M. Trương-trọng-Binh, Office, Indo-chinois du Travail, 81, phố hàng Lồng, Hanoi.

Tổng-phát-hanh

VÂN-HÓA

(M. TRẦN-THỊ-NHƯ-MÂN)

27, Rue Gia-long — Hué

Một quyển sách có ích

ẤU-HỌC PHÁP-TỰ TÂN-THỦ

Có trua săn-nghĩa và cách đọc chữ-tay bằng quốc-ngữ. Sách dạy nói tiếng-tay. Dạy văn-tay, dạy cách đọc chữ-tay cho đúng. Thuộc văn-quốc-ngữ rồi dùng quyền-sách này học một mình cũng đọc được chữ-tay. Có 26 hình vẽ, In chữ-nhớ cho học-trò dễ đọc.

Của M. ĐẶNG-ĐÌNH-HƯỚNG
Giáo-viên trường Yên-Phu, Hanoi. soan

Lisez :

L'Ami de la jeunesse studieuse

Bulletin pédagogique publié par une réunion de professeurs
Abonnement: un an 1880.

DIRECTION : 12, Avenue Beauchamp — Hanoi.

N. B. — Un numéro de "L'A. J. S." est offert gratuitement sur demande. Ecrire à
M. Bui-cum-Chuong — Directeur.

Một nhà chuyên-nghề
Tơ lụa bằn - Sứ và
thay đổi các mẫu
áo dà từ 18 năm

Có thè đổi các mẫu áo xám
ra nhạt hay lại ra màu mờ
gà dè dùng vào mùa hè.

Có nhuộm dù các mẫu và
phiếu trắng hàng.

Có nhiều thứ nhiều, lụa
khô rộng toàn tơ rất dẹp.

Có lanh-nhồi, lanh Saigon,
lương-thảm các hạng, nước
thảm không phai.

Có một thứ lụa chon và một
thứ nhiều-Satin đặc-biệt.

Cứ hỏi tại số 50 Hàng Cót
nhà LE-QUANG-LONG,
không ngại nhầm phải
hang xấu hay già dát.

Truyện-ngắn

THÁNG NGÀY QUA

Của BÀO-SƠN

Bầu hiên, về phía trông ra vườn, một cái vườn trống toàn roi, Minh và Giao cầm-cùi ngồi học.

Bấy giờ đã quá trưa. Trời trong biếc, trên giàn thiên-lý, mấy trâm hoa sẽ đưa trước gió, một vải tiếng gáy xa-xa.

Giao đang học, tự nhiên thấy có cái cảm-giác rất lạ, chàng không ngừng dẫu lén mà biết chắc có người đứng nhìn chàng. Giao gấp sách lại, quay mặt ra phía vườn thì thấy vợ bạn dương dâm-dâm nhìn mình:

— Hú vía! chị Minh! Tôi thoáng thấy bóng trắng-trắng tôi lại ngỡ là ma.

Người vợ trẻ của Minh hơi có ý ngạc-nhất vì thấy Giao bắt gặp mình nhìn trộm, mỉm cười nói chừng:

— Hai anh em học chăm qua, người ta đều gần mà không biết.

Lúc bấy giờ nàng đứng dựa vào dẫu cái ghế dài, như có vẻ mỏi-mệt, cặp môi hơi hé, hai göz má phơn-phót đỏ và dõi con mắt trong-trẻo, sáng-sủa như ánh nắng rực-rỡ mùa hè. Nàng có cái vẻ đẹp lộng-lẫy quá, khiến Giao không dám nhìn lâu, nhất là không dám nhìn hai con mắt của nàng, hai con mắt huyền bí như có cái mảnh-lỵ vò hình lầm cho Giao rộn-rộn, nao-nức cả trong lòng.

Nàng đưa ra mấy cành hoa nhài và bảo chồng:

— Ngày, cây nhài hôm nọ tôi mua ở chợ về, có hoa rồi đây, hãy cài cốc cho nước vào để cắm hoa.

Minh, mắt vẫn dể vào sách, nói:

— Tôi rất ghét cái thứ hoa nhài, Người nó dám ra rire dẫu.

Nhưng Giao thì không nghĩ thế. Chàng hiểu vì cờ gi người vợ Minh đem hoa đến, chàng cảm động. Từ hôm nay truyền với Minh rằng ở trên đời chàng không thích hoa gì bằng hoa nhài, thi chàng thấy vợ Minh mua ngay cây nhài về trồng trong vườn, trời sỏi sân-sóc đều luồn-luồn. Hôm nay cây nhài nở mấy bông hoa dầu, vợ Minh ngắt hoa có cái ý nghĩa gì, Giao đã hiểu và cảm động vô ngần. Chàng muốn ngừng lên nhìn vợ Minh để tỏ ý cảm ơn mà chàng không dám.

Đã hơn một tháng nay, Giao cố sức trống lại với cái sức mạnh của ái-tinh nó như ngọn sóng muôn lối cuốn chàng đi. Chàng mới có mười bảy tuổi, cái tuổi còn non nớt lại gấp ngay một mồi tinh mãnh-liệt mà eo-le.

Tuy Minh hưa Giao những bảy tuổi mà hai người cùng học một lớp ở trường Trung-học. Giao trọ ở nhà một người quen trong làng... nhưng vì bên nhà Minh có vườn mát-mẻ nên thường hay sang cùng ngồi học với Minh, nhân tiện chỉ bảo giúp Minh, vì Minh học lực rất kém. Thế rồi, ngày một ngày hai, khi di lại, lúc ra vào, Giao cầm vại cái sắc đẹp rực-rỡ của vợ Minh, mà xem chừng vợ Minh cũng cảm vi cái tình ngày-thơ của một cậu học-trò còn trẻ tuổi đối với mình.

Nhưng hai người cùng sợ, cùng rụt-rè, tuy không dám lùm cách đe ghen nhau, nhưng cũng không nỡ xa nhau, cứ đe mặc cho cái mùi hương nguy-

hiểm của ái-tinh nó mê dâm cả hai người.

Giao biết, biết là có một ngày kia chàng sẽ phạm vào tội-lỗi dối với bạn, chàng biết là sẽ làm một việc r้าย xấu, nên chàng hết sức trống lại. Cố khi chàng cố giữ mình hai, ba ngày không sang nhà ban, nhưng cái vẻ đẹp kia, đôi má hồng, hai con mắt sáng kia như có sức mạnh hút chàng không thể nào quên được. Giao lại sang, tự an-ủi mình: ngắm một người đẹp đã tội-lỗi gì đâu mà ngai.

Cứ mỗi lần Giao sang ngôi học với Minh thì người vợ hay lán-la đến chỗ hai người nói chuyện vơ-vẩn. Cứ một lần Giao sang học bên nhà ban, thấy cửa đóng, gõ thi người vợ ra mở. Nàng thấy Giao thi làm ra bộ ngae-nhiên :

— À anh Giao! Tôi lại tưởng có người đến hỏi nợ, đã lo!

Rồi nàng cười, cười tít đì, đôi má lại càng đỏ, hai con mắt lại càng trong, khiến cho Giao cuồng-quít, không biết nói làm sao. Nàng vừa cài then cửa vừa nói:

— Hôm nay, anh Minh đi vắng! Rồi nàng nhìn Giao như dò ý-tri, Giao vội nói:

— Thè thi tôi vội thôi, mai sang.

— Về nhà bức chẽ, anh cứ vào mà ngồi học...

Rồi nàng vờ nhìn lên cây, vò tay nói một cách ngày-thơ như đứa trẻ vui mừng:

— Roi chin rồi, đê tôi lấy sào chọc mấy quả anh ăn. Ngót, ròn, mát như đường phèn vậy.

Nàng vừa nói vừa chép miệng, rồi làm bộ như nuốt nước bọt thèm, nhìn Giao cười.

Giao nhìn lên cây roi thấy trong đám lá xanh mấy trâm quả nắng chín, sắc da mát và hồng, như muôn iêu rực người ta hái xuống mà ăn ngấu ăn nghiền, lại nhìn đến người đàn bà dồi má hồng tự nhiên trong trí chàng này ra một sự so-sánh, so-sánh trâm quả ngọt với người con gái đẹp. Trong lúc say đắm về cách cử chỉ của nàng, Giao không nghĩ gì cả, nhưng Giao sợ, sợ không thoát khỏi chàng biết chàng như con cá

riếc con dâ mắc vào lưới, không tài nào ra thoát, nhưng cũng r้าย rưa trước khi chịu khuất phục.

Giao cầm đầu di thẳng vào trong nhà, ngồi giờ sách ra xem, nhưng không tài nào đọc được một chữ.

Một lát vợ Minh di vào, tay cầm một trâm roi, tóc sõa cả xuống má, nhìn Giao hờn-hỗ.

Giao đứng ngay dậy, thì nàng cũng vira bức lại gần sát bên cạnh, bốn mắt gặp nhau. Giao nhìn nàng thấy nàng đổi khác hẳn mọi khi: cặp môi nàng mấp-may, dưới tẩm áo mỏng, ngực nàng pháp phòng, hai con mắt nhìn dâm-dâm vào chàng có vẻ lung-lor, nồng-nàn như dâm tính.

Một lát, nàng sê nói: mời anh xoi roi...

Lúc bấy giờ Giao như người mất hồn, mặt nóng bừng, không nghĩ gì nữa, như bị hai con mắt đẹp huyền bí của nàng lâm té-mè... Giao khẽ dế

chàng không nghĩ tới. Chàng ném quả roi xong, quay lại thì thấy vợ bạn dương nhắc bức mảnh, bức với vào nhà trong như người đi trốn. Giao thở dài, gấp sách về nhà tro, mỉm cười, chàng không tới nhà ban nữa.

Bấy năm sau, tròn, bảy năm do vì việc nhà, Giao phải cưới biệt hòn Hanoi, phiêu-lưu, nay đây mai đó, trên đường đời, chàng đã gặp biết bao nhiêu lùm-cụm, nhưng chàng không sao quên được người xưa.

Bấy năm sau, nhân dịp về Hanoi, chàng thuê xe xuồng lung..., để thăm bạn mà chàng phải xa cách, mà nhất là thăm người mà bảy năm về trước có cái sức đẹp đã làm rung động tinh linh hồn ngày thu của chàng.

Tình cờ lục đồ lại vừa đúng tháng sáu, đúng mua roi chín.

Tuy đã lâu năm, nhưng chàng nhận ngay được ngó vào nhà ban, cái công gỗ bảy giờ đã cũ, mấy cây roi cỏ to hơn, nhưng trong đám lá xanh mấy trâm quả nắng chín vẫn một sắc da mát và hồng như trước.

Chàng gõ cửa, thấy trong nhà có tiếng người dì ra. Cửa mở, một người đàn bà, tay bế đứa con, thấy Giao, buột mồm kêu:

— Anh Giao!

Nàng nhận ngay ra được tên học trò, bạn học của chồng trước.

Nàng mừng quá, chỉ nói được thế thôi rồi đứng nhìn Giao từ đầu đến chân. Nhưng Giao trông nàng hây hây lả ngắc nhiều, hơi ngô-ngo, chàng lanh lanh dam hỏi:

— Bác già có nhà không, bác?

Nàng vira cái then cửa vira nói:

— Nhà tôi di vắng.

Giao bước vào thấy cảnh sác vẫn nguyên như cũ: vẫn giàn thiên-lý ở đầu nhà, dâm-trâm hoa nở, vẫn cái án thư, hai cái kỷ ở đầu hiên, chỗ mà chàng vẫn ngồi học với Minh năm nay.

Lúc nghe nói truyện, uống nước với vợ Minh, Giao có ý ngầm kỹ năng vì Giao không rút-rút như trước mà không gián nhìn lâu nữa — nhưng bấy giờ còn dâu cái đẹp nồng-nàn, còn dâu đôi má hồng, hai con mắt trong-trẻo sáng-sủa như ánh nắng rực-rỡ mùa hè.

... Tháng, ngày qua... sác đẹp tàn...

Nàng thản-tho nói: Chóng thật! moi ngày nào, bảy giờ đã...

Nàng ngang nhìn lên tường thấy bức minh in trong cái giường to đe dầy, cái bông mội người dân bà dùng tuồi, không có gì lá vè thanh-xuân, nàng tranh trổng tới cái sắc đẹp long-lẫy khi xưa nay đã tàn. Nàng nhìn Giao, Giao nhìn nàng, hai người cùng một ý nghĩ như nhau.

Nàng buồn rầu, nhắc lại:

— Chóng thật!...

Rồi nàng cố gượng làm bộ vui tươi, bảo Giao:

— Bác đến may quá, vira đúng mua roi chín... đê lấy mấy quả bác xoí.

Giao ăn roi nhìn nàng nói nửa đùa nửa thật:

— Roi vẫn ngọt, vẫn mát như đường phèn... nhưng bảy giờ không có sầu nữa.

Rồi hai người cùng mỉm cười, cái mỉm cười chua chát, biết bao ý nghĩa như nhắc hai người ôn lại truyện cũ. Giao bùi-nghỉ nhớ lại cái mơ-mộng ngày trước; cái mơ-mộng yêu một cách thiết-thì và không chính đáng, một cái sắc dẹp mà bấy giờ chẳng mới biết là áo mộng, mong manh, không có giá trị gì!

Truyện vẫn vơ vơ một lúc, Giao dung

dậy xin từ cáo. Nàng cũng liền theo ra.

Lúc đi qua chỗ ngồi học ngày trước chàng thấy trên án thư một cái cốc trong có cầm cảnh nhài mà lúc vào chàng không dè ý đến — mấy bông hoa nhài trắng như mấy cái nụ cười au-yém khác lại trong tri Giao cầu truyền tảng hoa ý nhị năm xưa. Mấy bông hoa có lẽ vô tình cầm đó dã

làm cho Giao có cái ảo tưởng rằng trong bảy năm nay, lúc nào nàng cũng còn nhớ đến cầu học - trò — cầu học trò đã trót mê nàng vì cái sắc đẹp mà bây giờ không có nữa. Cái ảo tưởng làm cho Giao man-máu trong lòng.

Chàng lại khát khao đó là sự thật, và trước khi từ biệt, Giao nhìn thẳng vào mắt nàng như dè tỏ lời cảm ơn

nàng trong bảy lâu vẫn dè bén lòng một chút tình thương yêu chàng, chút tình ấy kín đáo hơn cái sắc đẹp kia, nhưng lâu bền hơn.

Tháng, ngày qua... sắc đẹp tàn... nhưng cái hương thơm của tình thương yêu tuyệt-vọng, vẫn của nàng đổi với Giao con phảng-phất, không bao giờ tan.

BÀO-SƠN

Thi vui cưới

Của V.C.T. Hanoi

I. — Đoán số nhầm.

Bác Quyền đang ngồi xem bài. Thầy bói đoán : «... Số thằng là số đào hoa... » chưa nói rứt lời, bác quyền đã đứng phát dày chật nón ra mà nói : « số tôi cả rán tiềng (?) rõ ràng, mà không trông thấy lai đào hoa với đào-hoét gi! »

II. — Cách-trí.

Trong lớp dương giữ cách-trí. Thầy giáo hỏi một câu học trò : « Mồ hôi là gì? »

Học trò đáp : « Thưa thầy, đó là nước tiểu tiên của các vi trùng trong người ta, chảy ra ngoài bằng các lỗ chân lồng mà thành mồ hôi a! »

III. — Hết chòi.

Thầy Tam mới ở sô đt ra, vẻ mặt hờ-hờ vì trong bím đầy giây bạc. Đang đi bồng cô một người ăn mặc lai hối rắng :

— Thưa thầy, thùy có mồ hôi không?

Thầy Tam giật mình sờ tai rồi lấy ví ra kiểm lại bao rồi nói :

— Không mồ gi cả.

— Thế thầy cho con mồi xu con mua cơm, thầy la thầy Tam ta hết chòi là không có xu.

IV. — Phải tin.

Bà — Để máy đèn được sao ở trên giờ đây?

Tu — Tất cả có 6 triệu 5 nghìn ông sao, nứa máy không tin thì máy cứ đếm lại xem.

Của A.P. Hanoi

Lời trê lên ba.

Me — Con nhà mệt dây, tau đẻ mâu ra như thế, thà đẻ cái trống đẻ luộc lên mà ăn con hơn.

Con — Già u đέ ra quả tau tay thi được anh ngay khỏi phải luộc.

Của V.V.L. Hanoi

Bé xác lâm dầy.

Bác Quyền gửi đi chờ vắng. Cầu con lũy sách ra học :

— Ông » nghĩa là đâu.

— Ông » là đâu

— Ông » đâu

— Ông » đâu

Thầy Quyền ngó cảnh dây quái ngay lén rắng : « Thằng khốn kia! Bé xác lâm dầy! Mười hai, mười ba tuổi đâu rồi già mẹ vừa ra rắng dâ » u đâu » với lui « u đâu » mài. Có cảm ngay không? »

Của N.Y.R. Đông-triều

I. — Thế mà không giận nhau.

Làng bên cạnh làng tôi họ có cái tục tin nhảm là trè con đút tên rõ xấu thì để nuôi, nên mợ hòm tôi đi chơi qua đó thấy câu chuyện như thế này mà bà không giận nhau, cho là lẽ tự-nhiên :

Một bà đi buôn bán ở xa mới về chơi gấp bạn, bạn hỏi thăm ngay rằng : « Cái Thớt nhà bà năm nay bằng nào rồi? »

VUI... CƯỜI...

Của V.C.H. Saigon

Làm gì?

Trong lớp học, thầy giáo ra đầu dê luận cho học trò :

— Nếu anh có một triệu đồng, anh sẽ làm gì?

Các cậu châm-chí ra tài nói, nói thiên nói tiêng. Day có Bốp cứ điềm nhiên ngồi chán két ngồi ruồi bay thì nhìn môi chay. Bết giờ Bốp đặt léa bureau tờ giấy trắng.

Thầy giáo vỗ bàn hỏi :

— Học mấy hành thế này à! Người ta viết mỗi người đời ba chương, còn anh sao lại không làm gì?

— « Thưa thầy, nếu con có một triệu đồng con sẽ làm như vậy, nghĩa là con không cần phải làm bài nữa! »

Của D.C.T. Hanoi

I. — Mắt tốt.

Ông H. đã khâm đốc-tử.

— Ông yêu lâm, người hay lão-dào, óc óng loạn, tinh-thần kém mà nhất là hai con mắt của ông lại càng kém lâm, tối chắc óng nhìn không được xa và rõ lâm, mắt kẽm thế là chỉ tại ông uống nhiều rượu quá.

— Thưa không, ngài làm ơn xem kỹ lại cho, mắt tôi thực tốt lâm, khả có thể mà khít kẽi tôi uống rượu thì trông cái gì cũng thành hai cả.

II. — Cậu vung tính.

Vợ chồng nhà kia ngồi tinh xò chi-thu.

Chồng — Tôi không hiểu mợ chỉ tiêu thế nào, mà nếu tôi đưa cát tháng lương mợ

tui cảng kẽi, mà đưa it di mợ tiêu cũng được như thế?

Ng — Thế kia cậu vung tính lâm, may nhé, nếu cậu đưa đủ thì tôi lại đem trả những nơ phải vay trong két cậu đưa it di ché là đều chử gi! Tui cung tình lâm

Của S.V.H. Saigon

Láu cá.

Gió luân-lý, tró Nhạc không thuộc bài, dưng lén hỏi thầy giáo :

— Thưa thầy, ký số bát úc, vát thi a nhân, nghĩa là gì?

Thầy giáo — Câu ấy nghĩa là cái gì mình không muốn thì chó lâm cho người.

Học trò — Thưa thầy, thế hôm nay con không thuộc bài, thầy có phạt con không?

Thầy giáo — ???

Của V.C.H. Saigon

Cần-thận.

Ông Z... viết thơ cho ban hàng, sau tiêm thêm một câu như vầy : Nếu lõi mà thơ tôi không tới tay ông, xin ông cho hay lập tức. Cám ơn.

Của T.C. Haiphong

Học chử nhọ.

Lớp học ôn-áo quá. Thầy bảo một đứa :

— Thuần dung tê nhạc. Giáo hóa dai hành!

Nó nghè mang-máng, nhưng cứ học liều :

Quần rộng dê mặc. áo rái lành.

Kết quả cuộc thi.

mô 47, 48, 49, 50, 51

Giải nhất — Các thứ sách đáng giá \$300 của hiệu Thuỷ-ký về hai bài : Phát di giầy tay và Đại-hương, của :

Ông Trần-trung-Phương

27, Rue des Paniers — Hanoi

Giải nhì — Các thứ sách đáng giá \$200 về bài : Hãy đợi một phút, của :

Bà Đoàn-Hồng-Sương

11, Rue Nouvelle — Hanoi

Thi tranh khôi hài.

Giải nhất các thứ sách đáng giá \$300 về 3 bức tranh số 42, 43 và 45 đáng trong số 47, của :

Hồng-Quang

Số 100, Phố Chợ Con — Haiphong

Bản-báo sẽ gửi phiếu lấy sách để các bạn gửi bay đến hiệu Thuỷ-ký chọn sách.

Thi vui cưới

Danh sách

O.O. D.V.H. Cathédrale Hanoi : 8 bài

— L.Q. Tân-nhân Hưng-yên : 8 bài

— D.C.T. Dupuis Hanoi : 5 bài, 3 tranh

— H.B.H. Police Campha Port : 1 bài

— TRAMAH Saigon : 4 bài — Nam-Tùng :

3 bài — Tân-Quang : 2 bài — P.T. Nước

Hai Cao-bằng : 3 bài — N.V.T. Hàng

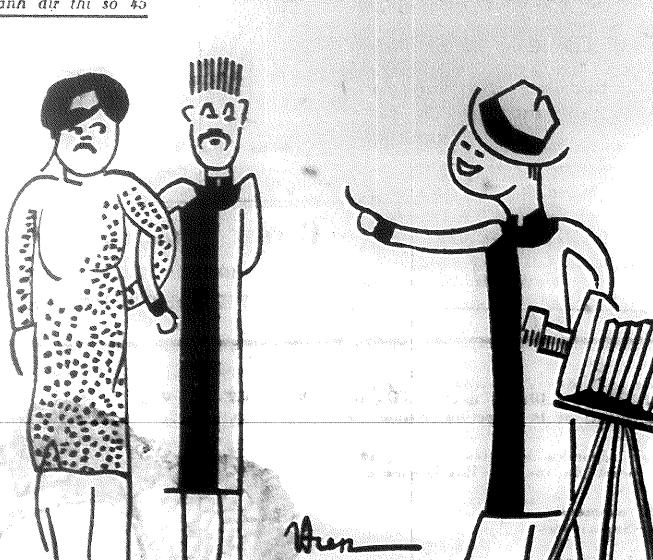
Kéng Haiphong : 8 bài — N.X.R. Ông-

bí : 2 bài — N.D.T. Vases Hanoi : 2

trananh — Hồng-Vân : 6 bài — V.L. Hanoi:

2 bài — D.N.G. Chaneaulme Hanoi : 2

trananh — A Phu Balances Hanoi : 2 bài.

— Ông chụp đẹp vào đấy mà cốt nhất là lúe in xong phải chữa cho râu của tôi nó » vèn » lên nhó.

— Vậy ông cứ chụp một mình là tự khắc nó » soán » lên.

L'UNION INDOCHINOISE

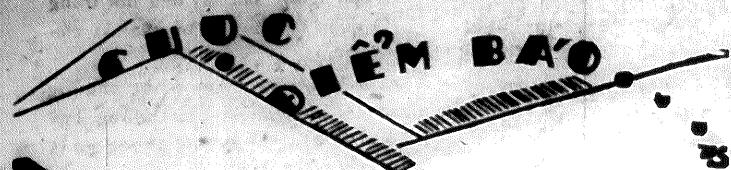
JOURNAL HEBDOMADAIRE

PARAITRA LE MERCRIDI 5 JUILLET 1933

Ceux qui désirent recevoir ses numéros spécimens sont priés d'envoyer dès maintenant leurs noms et adresses à

M. VŨ-BÌNH-DY

48, Boulevard Henri d'Orléans — HANOI

Bức thư ngỏ của ông T.B.H. gửi cho cô N.T.G. (Đông-Dương tiền bộ số 12).

Ông T.B.H. hồn thơ lai láng tức thì làm bốn bài doán thi bằng chữ Pháp để chúc tụng bốn người yêu quý.

Cô N.T.G. cũng lai láng hồn thơ, nhưng nhìn chung quanh mình chỉ thấy có vú già, nên cũng tức thì làm một bài «son-né» bằng tiếng Annam để chúc tụng.

Câu truyện chỉ có thể, mà ông T.B.H. phải giận dữ, phải lớn tiếng kêu trời, kêu đất đỗ cho cô N.T.G. dã vu xâm ông một cách hèn hạ (basse defamation), dã xâm báng dâng sau lưng một cậu con trai khờ sờ (dissamer par derrière un pauvre garçon). Khổ nạn! tội-nghiệp!

Tôi chẳng bình gì cô N.T.G., nhưng tôi đọc đi đọc lại ba, bốn lượt bài thơ của cô, vẫn không thấy cô xâm báng ông T.B.H. ở chỗ nào, vẫn không thấy một đoạn nào, một chữ nào đã động đến ông T.B.H. cũng là «đời tư, đời công, đời văn-chương, đời mỹ-thuật» của ông T.B.H. cả. Chả hiểu vì lẽ gì mà ông T.B.H. lại phát khùng, lại xứ khiếm nhã với một cô trọ-bút của chúng tôi, và bảo cô làm mất danh-giá cả đoàn-lè phu-nữ được!

Ông T.B.H. ơi! Muốn nói truyện với cô em nó thì cứ ôn-lon, dịu-dàng mà nói, đừng sùi bọt mép ra như thế, kéo rồi độc-giả lại không biết rằng trong hai người ai là «con rắn độc ở dưới gốc cây hồng», cô N.T.G. yêu-diệu nụ hay ông T.B.H. cau có kia.

*
Có thực mới vực được đạo

Ai bảo làng báo ta không chia ra phe nò dâng kia là người ấy làm.

Gặp khi gió táp mưa đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
cố gi

HÌNH XE

Số 2, phố Nguyễn-trong-ttiếp — Hanoi

L'Ecole THANG-LONG a l'honneur d'informer ses amis et les parents des élèves qui à partir du 1er Juillet 1933, elle confiera la Direction technique des Cours à M. Nguyễn-tuong-Tam, Licencié ès Sciences (Enseignement) et la Direction morale de l'Ecole à M. Trinh-hò-Thi, Licencié en Droit.

Elle espère, avec la nouvelle direction, pouvoir répondre à toutes les exigences d'une formation complète des élèves au double point de vue de l'Enseignement et de l'Education.

Résultats obtenus par ses élèves aux récents examens :

1° — au Diplôme de Fin d'Etudes Primaires Supérieures :

3 de reçus sur 17 présentés.

2° — au Certificat d'Etudes Primaires Franco-Indigènes :

18 de reçus sur 38 présentés,

3° — au Certificat d'Etudes Élémentaires Franco-Indigènes :

26 de reçus sur 28 présentés.

Nên dùng pháo VIỆT-NAM

hiệu TƯỜNG-KÝ, Hạnh-Phúc, Khánh-Thị

Bán tại hiệu TƯỜNG-KÝ

78-80, Rue du Sucre Hanoi (Phố hàng Đường)

và 44, phố Hàng Bồ, Hanoi

Xưởng chế-tạo: Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại-lý khắp tam Kỳ.

CỦA
NHẤT LINH

Nghị LẦN THÀNH

người ở trong có tiền cứ việc tự-do ăn ở trong.

Ông co ô-tô, ông tự-do di ô-tô, ông muốn di chơi ông tự-do di chơi, ông muốn không làm gì cả, cái đó tùy ý ông tự-do.

Anh nghèo anh không có tiền, phải di kéo xe, ai gọi anh, anh tự-do không kéo cũng

được, không có tiền, anh được tự-do nhảy đổi.

Ông Biêng-Nhân bận vẽ triết-ly ăn cỏ nói: tôi ăn, anh ăn, nó ăn, bây giờ ông cũng tự-do nói: tôi tự-do, anh tự-do, nó tự-do.

Nói tóm lại ai-ai cũng tự-do. Tôi cứ tưởng tôi không tự-do, ngó đầu hôm no ăn giờ bữa cơm, ông ban tôi vào thấy tôi đứng ngay đây, ông ta giơ tay với nói: ày-ày! ông cứ tự-do cho! Tôi mới ngàn người ra.

Còn Nhất-Linh viết đèn dây, dã mồi tay nên cũng tự-do thôi không viết nữa.

NHẤT-LINH

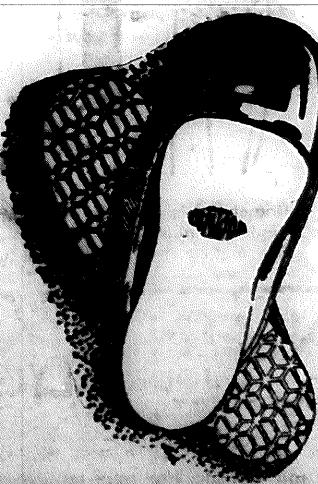

— Sao mày chẳng dề cho tao tí nào cả?
— Thị tao dề mày trả tiền.

Rượu chè rất tốt

Giá một chai: 1\$80 — 1\$00 — 0\$60 — 0\$25 — 0\$12

PHÚ-ĐỨC DƯỢC-PHÒNG — 509, Phố Khách, Nam-Định

Tết năm nay các
ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũ láng Hoa-ký
rất tốt, dế cao-xu đen, dúc ở
bên Pháp, dì bên gấp bốn lần
để da hay để crêpe, không
chườt và toẹt ra như để crêpe,
trông đẹp và nhẹ như để da,
đi mưa không ngấm nước.
Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN

95, Phố Hàng Bồ, 95

HANOI

KẾT QUẢ

CUỘC THI ĐOÁN NGƯỜI

Xin giảng nghĩa mười hai quân bài tờ tóm mới bằng 12 bài thơ sau đây của Tào-Thị và Tú-Mỗ.

Vịnh mấy quân bài tờ tóm mới:

Vì sao tiếp được tờ Phong-Hoa,
Bỏ việc nhà mìng quá... giờ ra col.
Nhà trang đầu ai khéo vẽ vời.
Tờ tóm mới định trêu ai mà chẽ
riệu?

Trên dài múa, or kia! ông Âm Hiếu.
Người Sơn-tây, tên hiệu gọi Tân-Dâ.
Cùng ma-men dàn buộc đèn già.
Ôm bầu rượu dễ cho qua... hối quân
bach.

Ngôi bô gòi như hình « bát-sách ».
Phải... nhà thay... lam phach day la-thanh?
« Gá ba chán », nức tiếng Hả-thanh,
Lê-công-Dắc dien danh là gá đó!!...

Giải mành chiếu lè-la dấu phò.
Nghe Tứ-vi, nay có « bò » « Nho-tây »!
Cầm côn gá, ông Vinh mài lán tay,
Quảng « nâm các » mà nghe thấy khéo
tán....

Làng tờ tóm ngâm ra thêm ngắn.
Đem « chí-chí » mà dỗi giặng cụ bảng
Hoàng?
Sách bị dì thất-thểu lang-thang,
Chân càng bước, óc lại càng thêm « bí ».

Lạc chủ trại, Sa-la-Vanh tinh kẽ,
Trá hình-thù làm kẽ... kéo xe thuê.
« Tứ-van-xa », chàng vồn lành nghệ,
Đành cam phận lặc-lè trên mặt trận...

Nguyễn-tiền - Làng thời dưng hòn
giận,
Voi làm chi mà dề bạn đến nу nuôi?
Cứ « lang-thang » nhảy-nhót rong
chơi.
Có dồi bụng, lại vào ngôi bú tii!!!

Annam mới » tìm người tri-ký.
Nhất-vân-nương » ea ký nỗi tài danh
Hết khen tài chàng Làng, đèn chàng
Vanh.
Kim-chi khéo tán quanh và hót quần!...

Trên đường cái lang-thang vờ
vẫn, (2)
Ngon đèn khuya » (2), thơ-thần một
minh ai ?
Bò nghé vân, chông gáy « đầu nai ».
Mạnh-Bồng muôn học đòi như Biển-
Thước.

(2) Còn ván Mán-châu ván-si tác giả cuộn
Ngon đèn khuya.

IX

Đường khoa-học lò-dò lán bước.
Càng ra tuồng uyên bác ta đây.
Mùi dầu mà đội bắt, là cho thay!
Lột da rán đích là thấy Công-Tiêu!

X

Phạm-huy-Lục, ông tràm dân-biểu.
Vác phòi tim mà đem biếu quốc-dân.
Cõi quấn lồng, tay sách tập văn.
Mỗi năm lại một lần sôi nhiệt huyết!

XI

Cụ cù Trạc, vân-chương khue chiết.
Vai vae thùng luân-thuyết rồng tuanh!
Nghe như kho « Văn-Hoc » cũng duanh.
Phải kiểm xác tiếng Anh và tiếng Chết!

XII

Nguyễn-trọng-Thuật nào mấy ai đã biết.
Chính là người Nam-Việt chính tông.
Chuyên bán dưa xanh vò dò lồng.
Tâm hào mòn nên không dắt khách.

TÀO-THỊ và TÚ-MỞ

NHỮNG NGƯỜI
TRUNG THƯỜNG

Giải nhất: một bộ văn phòng từ
bửu vè

Cô Vũ-thị-Vinh
Học-sinh trường nữ Sư-phạm
51, Phố Hàng Nón — Hanoi
Nói đúng cả 12 quân bài. Không
trả lời câu hỏi phụ.

Giải nhì: một cái bút máy vè :

Ông Đức-Thực
51, Phố Hàng Quạt + Hanoi
Nói đúng cả 12 quân bài. Không
trả lời câu hỏi phụ.

Giải ba: một cái bút máy vè :

Ông Nguyễn-Thạch
Làng Liên-tri (sau Hội Chợ Hanoi)
Nói đúng cả 12 quân bài. Nhưng
dang lè bảo con chí-chí là Hoàn
tăng-Bì lai chí nói có Hy-Tống.

Giải tư: một cái bút chí máy vè :

Cô Kim-Bồng
44, Phố Hàng Long — Hanoi
Nói đúng 11 quân bài. Lầm Nguyễn-
mạnh-Bồng ra Lê-văn-Phúc.
Trả lời câu hỏi phụ gần đúng nhất.

Bản-báo lại xin tặng thêm 6 giải
thưởng an-ủi :

Giải năm: ba tháng báo vè:
Ông Vũ-trọng-Mộc
41, Phố Mới — Hanoi

Giải sáu: ba tháng báo vè:

Ông Nguyễn-tất-Đạt

Số 55, Phố Ngọc-Lâm, Giảlâm —

Bắcninh.

Giải bảy: ba tháng báo vè:

Cô Nguyễn-bang-Tuyết
Số 203, Phố Hàng Bông — Hanoi

Giải tám: ba tháng báo vè:

Ông Đào-thiện-Chi
Số 55 bis, Phố Hàng Cót — Hanoi

Giải chín: ba tháng báo:

Ông Nguyễn-trọng-Hiền
Số 15, Trippenbach — Hanoi

Giải mười: ba tháng báo:

Ông V. C. Hanh
Số 192, Rue d'Espagne — Saigon

Sáu người sau này đều nổi trung
11 giải bài, hơn kém nhau vì câu
hỏi phu.

Xin mời các bạn trúng thường
đến tòa báo mà lấy giải thưởng. Tuy
không là giải là bao, nhưng gọi là
kỷ-niệm cuộc mua vui.

Bản-báo sẽ gửi báo biểu bắt đầu
từ mồng một tháng bảy.

MÃY LỜI CẨM ƠN

Bản-báo có lời cảm ơn các ban xa
gắn, đã gửi giấy về dự cuộc thi.

PHONG-HÓA TUẦN-BÁO

TRUYỀN VUI

HẢO-HÓ'N

— Chẳng lẽ lại đánh lui phai yêu.
Hen nhút lâm!

Cậu ngâm-nghì... vui mừng:

— Phải rồi! Ngày trước Ông Casali
bi một cái túi của bà Estève, ông có
thêm đánh lại bà Estève nữa. Ông chỉ
đi tìm ông Estève mà thui lại cho
máy quâ.

Cậu ngồi chờ thi thi « mạnh-bạo
duổi theo đích-thủ phai yếu, tiến đến
trước mặt » rồi ngã cùi thia rằng:

— Xin bà làm ơn cho tôi biết quỹ
địa-chi.

— Địa-chi là cái quý gì thế?

— Địa-chi là a-dr rét, nghia là chỗ
ở của bà.

— Hồi chỗ ở thi đích làm cái thờ
gi?

Cậu mỉm cười lạnh-lùng:

— Thưa bà, chẳng nói giùm gì bà,
tôi sẽ đến nhà bà túi cho chồng bà
hai cái đê bão thù lại hai cái túi của
bà mà tôi không muốn trả lại, vì bà
là đàn bà, tay hảo-hơn như tôi không
thêm chắp.

Cô cười rộ trả lời:

— Tôi lạy làm tiếc cho ông, nhưng
tôi chưa có chồng.

Cậu rất diêm nhiên:

— Vâng thưa cô, tôi xin phép có
cho phép tôi túi tôi hai cái đê bão
cái thù bị cô túi.

Cậu nói ngô-ngônhĩn khiến cô ôm
bung cười rũ-rigor, mà túi đó cậu đầu
nhieu lần ghê mieng giàn tai cõi thi
thâm vẫn không thấy rõ ràng đeo võ
lực nã.

NHJ-LINH

**MUỐN CÓ ÂM CHẠP LẤY
MỸ THUẬT
NÊM LẠI
HƯƠNG — KÝ**

Hỏi các học-sinh và phụ-huynh học-sinh

THÌ KHẮP DÔNG-PHÁP CHỈ MÓI CÓ

LYCÉUM LIBRE HÔNG-BĀNG HANOI

Muốn tìm một trường :

- có qui-mô kỷ-luat như các trường có tiếng bên Pháp.
- được phép giấy đủ các lớp (từ lớp Hồng-đu đến ban Tú-ti).
- giấy thi đủ các bằng (vừa bằng tay vừa bằng bút-xứ).
- có các giáo-sư (vừa dày vừa mỏng) nhiều bằng-cấp, chuyên
môn, châm-chi.
- có chỗ ăn ở ngay trong trường.

Trong niên học mới rồi đã có non 2 nghìn học-sinh các nơi về học và mới năm đầu mà kết-quả các kỳ thi đã được
mỹ-mã. CEPF: 36 người đỗ, CEEF: 19 người, CEPFI, 75 người, DEPSF et BE: 10 người, BAC. METRO.: 7 người.
Đến 26 Juin sẽ bắt đầu mở dù các lớp ngữ-hệ, có nhân ca lưu chủ học-sinh. Ai xin học đến 70, Rue Jules Ferry,
ai muốn có câu hỏi về ngay trong trường:

M. le Directeur du Lyceum Libre Hong-Bāng Hanoi.

(1) Hai hôm sau cúng dương lục
Mai bán hàng quà cho học-trò thi
người lão-bộc tưới cười di tôi, trên
vai mang một cái tay nải nâu nồng
chỗ. Mai hờn-hờn hỏi:

— Thế nào, ông Hạnh, có xong
không?

— Xong rồi, có a!

Mai vui mừng:

— Thôi! thè di về nhà, ông thuật
lại truyện cho tôi nghe.

Rồi quay lại chỗ anh em học-sinh
xin lỗi:

Các cậu cho phép tôi về thời
tôi có việc nhà cần làm.

Một câu tò-mò hỏi:

— Việc gì thế có?

Mai cười:

— Việc bí mật, không thể nói được.

Một câu nữa lại hỏi:

— Có phải thầy có dấy không?
Thầy có lên tim có về gá chồng cho
cô chứ gi!

Mai đã đặt gánh hàng lên vai.
Nghe câu kia nói đến truyện gá
chồng thì nảng vừa tức giận, vừa bênh
lên cùi xuống nhìn bụng, nghĩ đến
Lộc, tướng tôi đưa con khốn-nan
mai sau.

Üa nước mắt, nàng rảo bước trên
đường. Đi đã được một quãng xa,
nàng hẫy còn nghe rõ tiếng nô đùa
chẽ riệu ở sau lưng. Ông lão Hạnh
quay lại cười bao Mai:

— Nhặt quý, nhì ma, thứ ba học-
trò, câu tục-ngữ thật không sai.

Mai cũng cười gượng đáp:

— Không ông a, họ thè mà từ-tế
lắm!

Rồi Mai thở dài nói tiếp:

— Họ đương tuổi vò-lư vò-lư, sung
(1) Xem Phong-Hoa từ số 36.

KHÁI-HƯNG soạn

sướng thực!... Còn em Huy...

Ông Hạnh an-ủi:

— Cố cứ nghĩ làm gì thêm đau
lòng. Có tiền thuốc thang, rồi cậu
Huy khỏi bệnh, đi học, đỡ-dạc ra làm
quán, làm tư chử có lo gì!

Mai hờn-hờn quay lại hỏi:

— À, thế nào, việc bán nhà thế
nào ông?

— Không, có bán được đâu.

Mai cau mặt:

— Sao ban nay, ông bảo xong rồi?

— Nghĩa là không bán được chỉ
cầm được thôi.

Mai hơi hoán hồn, thở dài:

— Ông làm tôi lo sợ quá. Thế cầm
được bao nhiêu và cầm cho ai?

Ông Hạnh liền đem đầu đuôi câu
truyện kể lại cho Mai nghe.

— Khi vừa về tôi làng thì tôi đi khắp
các nơi giàu có hoặc khá giả giãm
bán, giãm cầm nhưng họ đều từ-chối,
kết quả không săn tiền, kết quả nói
không nở mua nhà của cụ tú. Tôi
đã nản chí và thất-vọng thì bỗng tôi
lại nhớ đến ông bà Thanh...

Mai nghe tới tên Thanh thì mím
miệng cười ngắt câu, hỏi:

— Cái ông Hán ba vợ ấy à?

— Vâng. Khi tôi không giãm bán
đầu được thì tôi liền sang liều bền
ông Hạnh. Ông ấy thế mà khà có a:
Ông ấy sần-sóc hỏi thăm có và cứ
tiếc cho có không nghe theo lời ông
ấy. Ông ấy bảo giá có bằng lòng lấy
ông ấy thì nay sung-sướng biết bao.

Mai hơi cau mày:

— Truyền cũ, ông nhắc lại làm gì?

— Ông Thanh lại nói, nếu bây giờ
cô muôn về lấy ông ấy, ông ấy cũng
bằng lòng.

Tranh của Đông-Sơn

tண lâm.

— Cũng phải dăm hôm nữa. Ngày
vẫn khẽ tôi đã mượn người viết rồi.
Tôi cầm lên lấy chữ ký của cô và
của cậu Huy, rồi về chỉ diễn một chữ
giả vào nữa là có tiền.

Mai cười hỏi:

— Chữ giả gi?

— Nào tôi biết? Thấy chủ khóa
Vạn chủ ấy nói thế thi cũng biết thế.

— Đâu, ông đưa văn khé tôi xem.

Ông Hạnh đặt tay nải xuống bến
đường mở túi lấy đưa cho Mai một
tờ giấy tin-chí có viết chữ nhỏ. Mai
đọc một lượt rồi nói:

— Được, tôi sẽ ký. Thời mọi việc
nhờ ông trông nom cả cho dây nhẹ!

Nàng nhìn cái tay nải hỏi:

— Những vật gì mà nghe loảng-
soảng thế?

— Về nhà rồi tôi mở cho cô xem.

Mai cười:

— Cái gì mà bí-mật thế, ông Hạnh?
Về tới nhà, hai người gặp bà Cán
đương ngồi bên giường nói truyện
với Huy. Bà lão vui-mừng đứng dậy
hỏi:

— Kia ông Hạnh, công việc xong
chứ?

Ông lão-bộc đặt cái dấy xuống đất,
chào:

— Chào cụ, vâng, xong rồi.

Mai với ngồi xuống cởi dây ra xem
thì thấy trong có một cái nồi, một
cái xanh, một cái chàm thau và một
đôi hạc thờ bằng đồng. Nàng cười
hỏi:

— Ông đem những vật này lên dây
lành gi thế?

Ông Hạnh ngân-ngừ đáp:

— Vì tôi lo có cần tiền ngay...
Hôm nay tôi nghe thấy có gì có ấy

CUỘC THI MEN RƯỢU

Nâu rượu nam phải có thứ men toàn những vị thuốc
bổ ích cho người uống

Vậy ai có các thứ men tốt thì đem lại thí-nghiệm ở lò
nâu Bắc-kỳ Nam-Tưu Công-Ty tại Văn-diễn. Nếu được
như ý thì Công-Ty sẽ dùng. Ai muốn hỏi gì về việc ấy
xin lại Hội-sở, 34 Quai Clémenceau (Hàng Nâu) — HANOI

hồi có có vật gì để cầm không... nên tôi nghĩ đến những thứ này để ở nhà cũng vô ích.

Mai cầm động, tra nước mắt;

— Ông Hanh oi! Ông thực là người giỏi đưa lại giúp chúng tôi, ông nghĩ chu đáo quá! Lại đánh cát cần thận. Trông sáng nhoáng, đẹp quá.

Bà Cán cũng ngồi xuống ngẫm-nghĩa các thứ rồi nói:

— May ra cũng được, dám đồng!

Mai hỏi :

— Cầm ở đâu được bà?

Bà Cán cười :

— Rõ có qué mùa quá! Không biết cầm ở đâu à? Cầm ở Vạn-bảo chứ ở đâu?

Ông Hanh ngó-ngác :

— Nhưng tôi biết Vạn-bảo ở đâu?

— Được, để tôi đưa đi. Phải đấy! Tôi đi cho. Chứ ông ngó-ngạc, họ bắt bì mất!

Mai cũng nói vào :

— Phải đấy, bà đi giùm.

Vậy có ở nhà trông coi cậu Huy nhé. Cầm được tiền, khi về qua phố hàng Thiếc tôi mời cụ lang Giao luôn thè nhó?

Huy đương nằm, nghe thấy nói mồi thầy thuốc thì nhón-dẩy gật đi mà rắng:

— Thôi, bà đừng mời ai hết! Họ chẳng biết gì đâu.

Bà Cán cười :

— Cậu khéo lẩn-thẩn lắm! Ơn thi phải uống thuốc chứ!

— Nhưng tôi chỉ tin thuốc tây thôi.

— Khéo vế, thuốc tây nhiệt, người Anh minh uống sao chịu.

Huy nghe bà Cán nói im lặng nằm cười thầm không đáp lại.

Bà Cán lèn nhà, vào buồng lấy chiếc áo nâu mới ra mặc và tuy hôm ấy trời nóng cũng chít khăn vuông the, vì ra phố bà Cán cần phải trang sức cho có vẻ lịch-sự. Rồi xuống rủ ông Hanh cùng đi.

Khi hai người tới nhà Vạn-bảo ở phố Mới, một nếp nhà vira cao vira rộng, quét vôi vàng, tro-trội lanh-lung, có hai hàng cửa sổ sơn sắc

sám, đóng chấn song sắt rất là kiên-cố.

Mọi người đến cầm, chuộc, nào đèn-oag, đèn-bà, nào ông già, con tré, nào người ôm gày-gò, tàn-tật, bần-thiu, đứng lắp-nắp cả ở trong một gian phòng. Nhiều người vì chật chỗ phải đứng ở ngoài phố. Họ gọi nhau, họ nói truyện, truyện cờ bạc, truyện trai gái, truyện cầm bán, truyện lăng-mạc, ruộng-nương, thuế-má.

Trên hè, bên cạnh cửa nhà Vạn-bảo, hồn, nằm người đèn-bà xâm-xít

Cám ơn bác, tôi không dám.

Một giờ sau, người dâng vân, bà Cán liền cung-ông Hanh lên vào trong phòng. Đứng trước bốn cái cửa lò-vò con, giống như cái cửa bể lò, làm ngay vào cái trường-giáu sắt chấn ngang và chia phòng ra hai ngăn, người đến cầm, đến chuộc chen-chúc nhau chung-quanh mấy cái giá-hình bầu dục làm bằng những gióng sắt to mà cao gần đến ngực, trông gióng-gióng như cái chỗ tựa hình móng ngựa ở ngoài tòa án vậy.

Kế thi dưa vé ra chuộc, kế thi đòi

nhanh chung-quanh một cái mệ, ngồi ăn bún với đậu phụ chấm mắm tôm ớt. Họ thi-thảo với nhau những điều gì bí-mật. Ngay gần đây một ông lão già, đầu tóc trắng sóa, đứng ăn phở ở bên cạnh gánh hàng. Thỉnh-thoảng ông ta lại cúi xuống nhìn lại hai cái mâm đồng để tra vào gánh phở, rồi đưa mắt ngó vào trong phòng xem dã với người chua...

Anh phở thấy bà Cán và ông Hanh liền chào :

— Mời hai cụ xoi cho cháu bát phở, ngon lắm!

về đã hết hạn, kế thi đem các thứ đến cầm, giờ lên cho người Khách ngồi phía trong nhìn qua cửa phát vé mà định giá. Tiếng khàn-khan năn-ni, giọng tha-thiết kêu van, chú chó, cháu cháu, lời gắt-göng, si-vâ, chê-riêú, gào-hét, mày mày, tao lao.

Người nào giàu tri-tưởng-lượng có thể tựa vào đó mà tả nên một cảm-trước mặt đức Diêm-vương ở nơi địa-ngục được.

Lúc hai người dưa nhau đến một cửa phát vé cầm đồ thì ở đấy người dâng thưa, vì có những hai cửa nhận

các đồ đem cầm, mà hình như ở cửa phía trong thì người khách nhận cho một giá hồi hou, nên họ đưa nhau đến cả đó. Cửa cửa mà bà Cán đưa ông Hanh tới thì chỉ phải chờ nổi lợt một người dân-bà sang trọng nữa là đến lượt mình mà thôi. Bà Cán lại gần thi nghe tiếng người dân-bà phản-nản :

— Khô qua, cái vòng của tôi đáng giá it ra là bốn chục mà chủ không cầm được cho lấy mười lăm đồng hay sao!

Người khách cự lại :

— Mười lăm tông gi, chỉ có mười hai tông thôi. Không pàng long thí thời, có lợ!

Có-nhiều là bà kia phải bằng lòng. Thế là đến lượt bà Cán và ông Hanh.

— Người kia có những tố gi?

Ông Hanh lảng-tung mồ dày nhè các thức dề-lèn cái bẩn con ở trước cửa phát vé, ấp-ung nói :

— Thưa chú có một cái nồi, một cái xanh, một cái chau-thau và doi hạc, đồng-tot-e.

Chú khách gắt :

— Tốt với xóm, cái ni lối thời lảm! Pồn-tông!

Bà Cán kỳ-keo : chư làm ơn tính thêm cho.

— Thêm cái gi, thời không thêm cái gi hết!

Bà Cán vẫn năn-ni :

— Chủ sinh phúc.

— Cái ni sinh phúc cái gi! Thời làm tòng-tay, không pàng long mang ti ngay.

— Thời, xin vâng.

Sau khi lính-tiền, lính-vé, hai người đã toán vé, ông Hanh cần-thân còn quay lại hỏi :

— Thế thưa chú, bao giờ hết hạn?

Chú khách cười :

Cái-ni nhả què! Pao giờ cũng hau mươi tháng, hết hạn chưa có tên chòe tem tên giả lãi rồi tôi vé ở phòng tôi vé pén-canh này này.

— Cám ơn chú.

Rồi hai người vui-về ra về.

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

PHARMACIE MODERNE VU-DO-THIN

PHARMACIEN DE 1e CLASSE DE LA FACULTÉ DE PARIS
BÁN THUỐC TÀY THƯỢNG HẢO HẠNG — GIÁ TIỀN PHẢI CHẶNG

TÉLÉPHONE n° 495

25, 27, 29, Boulevard Francis Garnier — HANOI

Thuốc tê-thấp gia-truyền

Đã bị chứng tê-thấp, nhức buốt gần xương, bị ngoài da, chân tay buồn mòn thường kinh-đứt hinh-nhập kiến-cắn, nên dùng thuốc thấp-hiệu XONG-THÀNH là chính-khỏi, vì thuốc này hành khí-huyệt, bồ-cát-cốt, trú-phong-thấp, là một thuốc-gia-truyền, là ngoài trăm năm, xa gần nhiều người tin dùng mà ai cũng ưa-không-bệnh-cả. Thuốc bôp ngoài mỗi chai 0830. Thuốc uống trong mỗi hộp 0830. Bản-hiệu có bán thuốc giang-mai mỗi lọ 0830. Thuốc hủ mỗi lọ 0860. Thuốc uống ăn hòa chéng-khỏi-bệnh, ai mắc bệnh tinh xỉn mòn-lai-dùng 1, 2 lọ, mới-biết là thuốc-thần-hiệu-hơn-mọi-nơi. Khi đã khỏi bệnh tinh nhưng còn sọc-điếc, nên dùng 1, 2 lọ DƯỚNG-KHÍ-hỗ-thiện hoàn là dứt-bất-nợc-điếc, mà ích lợi cho đường-sinh-dụng. Mỗi hộp 2300. Ở xà-mu-thuốc viết-thơ-giết-về có thuốc-tôi-noi-ngay.

XONG-THÀNH

227, Rue de Hué (gần 24 gian)

HANOI

CUỘC XỔ SỐ

Đã được quan-Đốc-lý ngài duyêt-Ý

Từ khi bản-hiệu bán mỗ giá đặc-bié特 (hai lần nút chai bão-hành mỗi năm giá 1\$60) đã được nhiều ngài-lại mua và ban-khen. Vì cảm-ai-thịnh-tinh-Ấy nên bản-hiệu có làm một thứ quà biếu-bằng cuộc Xổ số: kể từ nay ngài-nào mua mỗ cũng có phiếu rút-Số. Số phiếu (Bon prime) chỉ có một nghìn cái-thời (1.000), báu-luận một tháng hay hai tháng mà bết một nghìn ấy thí-bản - hiến-mở-số ngay không-chi-hoán-gi-cá.

Những số trúng như sau này:

Hạng nhất 1 cái xe-dap	Đảng giá	40\$00
Nh 1 cái giường soi	,	10.00
Bé 1 đồng-hồ	,	5.00
Tư cái khay khám nhật-bản	,	4.00
Nám 1 đôi lọ nhật-bản	,	2.50
Sán 1 bộ chén nhật-bản	,	2.50
Bát 1 đôi giày Ba-la	,	1.70
Tấm nứa tá mouchoir	,	1.20
Chén 1 cái hộp sơn nhật-bản	,	1.20
Mười 1 cái bát-bằng ngà	,	1.00

PHẠM-MẠNH-KHA

80, Phố hàng Bông, HANOI

THUỐC LẬU VÔ ĐỊCH

Kim - Hưng hay nhài
Đủ mồi dù kinh-niên
Uống vào đều khôi-rất
Không vất-vã nhọc-mết
Không hại đường-sinh-dụng
Ba-kỳ-nức-tiếng-dòn
Chỉ một ve là kiến-hiệu-lập-tíc
Tử-xưa cho đến giờ
Chưa có thuốc-nào hay-hơn được
Giá mỗi ve . . . 1000

KIM - HƯNG DƯỢC - PHÒNG

104 bis, Route de Hué — HANOI

Đại-ly-cá-có-nơi:

Haiphong 130, Rue Paul Doumer

Nam-dinh 28, Rue Chanpeaux

Hué 18, Rue Giatlong

Vinh 44, Maréchal Foch

Thanh-hóa 32, Grand Rue

Saigon 30, Aviateur Garros

Những việc chính cần biệt trong tuần lê

TIN TRONG NUÔC

Giáo Ký đã bị bắt.

Huống-Ký, giáo-học trưởng Hội-khé (Phai-binh) mà nhiều người cho là bị đánh chết đã bị bắt trong khu lén về thành-vịt Lê ở làng Hồi-ké.

Hai ông Tao và Thạch bị bắt chức Đại-biểu.

Tôi-tuân-cử-trí họp ở Hanoi hôm 7-6 đã bùn cát đánh-dụ hội-viên thành-phố Saigon của hai ông Tao và Thạch — đặc-cử ngày 7-5 — vì hai ông đều không phải là cử-trí và không đúng các điều khoản đặc-cử theo lệ nhà nước đã định.

Tin thêm về việc nhà băng Đông-pháp xut lương các người làm.

Saigon. — Lại có tin ông Tông thanh-trá hàn thời quyền thay ông Ganny thi theo lệnh thành-bang bên tay, nhất định xut lương người làm, nhưng ông Chánh-nha băng Saigon thi do-dữ chưa quyết vì nên tài-chinh nhà băng Đông-pháp ở đây vẫn vắng.

Các viên-chứa không phải làm thêm giờ.

Trước đây có tin đồn các viên-chứa sẽ phải làm việc thêm giờ. Nay có tin đích-sắc là giờ làm của các viên-chứa không thay đổi.

Báo « Ami du Peuple » thua kiện.

Ông Michel bị truy-tố là viết báo hù-bang quan-cố-văn Falk, đã bị tòa kết án 100 quan tiền phạt, — quan Cửu-long-lý Falk xin bồi-thưởng 5.000 p., nhưng tòa giảm xuống 1 p.

Một tên tù giết người ở Côn-lon bi sứ tử.

Saigon. — Tù Đoàn-van-Hữu, bi đầy ở Công-lon vì truyện thù hận đã giết tù Lê-van-Chí. Đem về khám-lòn Saigon, Hữu bị kết án sứ-tử, đã lên đóng-dầu-lâm hôm 23-5.

Tù Phạm-văn-Phu, vượt ngục sau năm, đã thất có tự-tử.

Haiduong. — Một yêu-hán hối-kìn (à Phạm-văn-Phu, quê huyện Gia-Lúc (Haiduong) bị bắt án hai mươi năm khai-sai từ năm 1924, đã vượt ngục năm 1925, và an ở với vợ trong sáu năm, sinh được hai gái, một trai.

Pu đã bị bắt, giam ở Haiduong, và vừa đây đã bén cắp quần lâm giàa thất có tự-tử.

Lập thêm tòa án riêng ở Hanoi, Haiphong.

Hanoi. — Ban tri-sự tòa án định yê-cửu lập thêm tại Hanoi, Haiphong một tòa soái để xử những việc lật-vật. Như thế quan Chánh-án sẽ bắt được sự phiền-puict khi có việc quan trọng.

Không bái toàn sở sen-dầm được.

Trước có tin các sở sen-dầm Trung, Bắc-kỳ sẽ bái đi, nay xét ra không thể được, chỉ bái những sở trong mấy tỉnh nhỏ mà thế lính khố xanh vào, còn các tỉnh lớn không thay đổi.

Cuộc xô-sô 10.000 của hội C.S.A.

Hanoi. — Cuộc xô-sô này nhất định diễn ngày 12-7-33 sẽ mở. Nhưng vé không bán hết sẽ hủy đi, chứ không bán đấu giá.

Viện tri-phủ Mân-di bắt sóc-dĩa.

Viện tri-phủ Yên-lêng Vũ-Dinh-Mân đã bị huyễn-đức và sẽ bị ra ngồi ghế bị cáo tại tòa Thượng-thẩm Hanoi phiên tòa 19-6 này, vì đã bắn chết một người và bị thương hai người trong khi di bắt sóc-dĩa.

Xin vào trường Trung-hoc Albert Sarraut,

Hanoi. — Tại trường Trung-hoc Albert Sarraut, trong những lớp sau này còn thừa chỗ cho học-trí Nam:

1. — Các lớp ban A và A' (có học la-tinh từ 5-6 đến 10).

2. — Các lớp ban B (không học la-tinh) từ 6-7 đến 2e.

3. — Lớp élémentaire 2e année.

Kỳ thi sẽ mở ngày 4-9 tại Hanoi và Huế. Đơn ứng-thi nhận đến 31-7.

TIN TRUNG HOA

Dư-luận đối tờ hiệp-үрге định- chiến

Thiên-tiên — Các nhà báo Thiên-tiên đối tờ hiệp-үрге định-chiến vừa ký đây đều lấy làm bất-đắc, cho là một tần bi-kích tại miền Bắc-Trung-hoa.

Một nhà báo Bắc-binh cho như thế không khác gì hùng-phuc nước Nhật.

Phùng-n-Tường đặt bộ trưởng Tổng-tư lệnh tại Trương-viên.

Bắc-binh. — P. n. Tường đã đặt bộ Tổng-tư-lệnh tại Trương-viên. Một mặt dưới các Ủy-viên trong tỉnh Sát-cáp-nhĩ và cù Lân-Cát-lam chủ-tịch tỉnh ấy.

Thực-hành kế-hoạch năm năm của Mân-châu.

Thiên-tiên — Quốc Nhật thấy cuộc hòa-binh đã thành-lập định kia khôi-phuc các đường giao-thông, tìm cách tiêu-thụ sản-vật Mân-châu, rồi đem những dân nghèo Nhật và Tríu-tiền sang khai-mô, mò-tuồng, thực-hành cải-kế-boch năm năm của nước Mân-châu.

Thái-dộ cương-ngạnh của Nhật.

Bắc-kinh. — Sau khi tờ hiệp-үрге định-chiến đã ký, Nhật tuyên-ngôn: Mục-dịch quan Nhật chỉ cõi giữ cuộc an-toàn cho Mân-châu, chứ

không có ý gì khác, mong Chính-phủ Trung-hoa dem lòng thành-thực thi-hành bằng không, Nhật quyết dùng thủ-doan cương-ngạnh sít-trí.

Quân Mân-châu đánh cướp Cô- nguyên.

Bắc-binh. — Từ hiệp-үрге định-chiến vừa phái-biều thi không ngờ hôm 4-6, Lưu-quí-Đường-bông dem quân Mân-châu, bắt thính-linh đánh cướp lấy Cô-nguyên, khiến cho phía đông tỉnh Sát-cáp-nhĩ rất rối loạn.

Ý-kien Tôn-Khoa về việc định- chiến.

Thượng-hải — Tôn-khoa tuyen-ngón rằng bắc-quán Nhật, Tầu manh yếu khắc nhau xa-lâm, nên bắt-đắc-dĩ phải định-chiến. Nhưng bấy giờ, P. n. Tường nói dày, tất-quán Nhật lại lấy cờ đỏ mà đánh Sát-cáp-nhĩ, rồi ngay cả đến Thụy-viên nữa.

Phùng-ngọc-Tường hành-dộng.

Có tin P. n. Tường đã họp một hội-dộng binh-bi ở Kalgan. Hội-dộng này sẽ có những đại-biểu của đảng công-sáu và đảng « phan Tường-giới-Thạch ».

Dân Sát-cáp-nhĩ không phục Phùng-ngọc-Tường.

Dân Sát-cáp-nhĩ thấy P. n. Tường từ ý thay đổi những khâu-viên hành-chinh trong trước ày lấy làm từ-giả, định phát bula cáo cù nước và xin chính-phủ Trung-tong-ha lệnh đánh Phùng.

Lời tuyên-ngón của Mâ-chiêm- Sơn.

Mâ-chiêm-Sơn và Tô-binh-Vân đã vè tội Thượng-hải, được dàn-chứng rất hoan-ghênh. Bác-nhời phong-vân của các nhà báo, Mâ-dai úy nói cần phải hiểu rõ chính-phủ Trung-tong-hoa đã mòi định phương-trám tiến-hành của mình sau đây được. Nhưng quyết không chịu thỏa-hiệp với Nhật, vì thế là trái ý dân, các nhà đương-cục chắc cũng thừa rõ.

Tin Ân-Đô

Tình-hình chính-trị.

Các thân-báo Án-đô đã điện đến Luân-dôn và Sim-la xin hai chính-phủ Anh, Án tha cho những chính-trí phạm đe mòi cuộc đe-dọa với ông Gandhi. Người ta nói ông Gandhi sẽ bò-hết các cách « tiễn-cuối đe kháng », trừ cách « đe chè » giữ lại đe phòng khi cuộc diêu-diệu không xong.

Tin Nhật

Cuộc thao-diện phòng không rất lớn.

Bắt đầu từ 27-5 bộ lục quân Nhật, đã ba lệnh cho xuất từ Đông-kinh, Bái-bản, và thay-bon 30 thành-thị, đều mì-e cuộc thao-diện

phóng không. Rồi kể đến Triệu-tiên, Đầu-loan và Mân-châu cũng lần-hết cử hành.

Hết đây là cù trong thành, và toàn quốc trả-vai-giá. Cù phải mặc áo-phông-kết đặc đẽ-đẹp-cutt thanh-tiển.

Tin Pháp

Một nhà văn-si Việt-nam được viện Hán-lâm ban khen.

Paris. — À An-villan-lâm các khoa hàn-lý và chinh-hà đã ban khen cho ông Duong-tan-Ti với cuốn sách « La part de l'Encens et du feu » của ông nói về sự thử-ung-thâm trong già-dinh Việt-nam.

Tin Ý

Một công trình vi-dại của đảng « Phát-xít ».

Ở Ý đã khánh-thành cầu cù nối die Varese với đất liền, cầu này dài 4 km, rộng 20 m, trọng số 46 tám m đẽ mang lâm đường cho ô-tô. Đó là một công trình vi-dai của đảng « Phát-xít ».

T. X. M

Xô-sô công-thài Đông-dương ngày

1er Juin

(Tiếp theo)

Nhưng cù sau này mỗi số trung-miết trao

13.079	78.726	61.264	219.177
17.601	111.972	7.576	8.311
156.968	57.520	59.082	42.367
33.984	36.887	93.916	50.651
19.916	28.191	95.224	39.158
60.052	69.712	108.607	106.210
29.185	48.984	32.666	60.214
15.835	47.274	81.131	58.600
178.244	37.986	48.092	4.256
15.487	59.205	3.823	121.599
135.889	117.379	68.108	99.470
2.511	115.627	53.068	5.143
58.301	90.915	10.185	109.105
174.065	105.509	83.107	27.895
8.190	41.271	28.958	6.114
100.094	98.402	35.714	8.499
13.393	34.702	71.336	26.05
105.771	96.882	55.617	87.532
28.831	18.392	83.874	1.818

Hội Tri-tri mở lớp dạy thi Tú-tài Tây

Bắt đầu từ ngày 15 Juin Hội Tri-tri sẽ mở tại hội-quán 50 phố Hàng Quat các lớp học đì thi Tú-tài Tây (phân thứ nhất và phân thứ hai Diplôme, Brevet). Hội cù mày-đèng-cù chúa hởi là Ông Nguyễn-huy-Bảo, Tú-tài cù-nhài khaciec giac mày. Tán-hoc cù-nhài khaciec giac mày.

Xin ho-tro hieu-thiep ở hội-quán 50, phô hàng Quat những ngày thứ ba, thứ năm, thứ bảy từ 4 giờ rưỡi đến sáu giờ chiều.

Hội Tri-tri lại cù

Có giấy nhận thực bằng khen chữa về bệnh

LÂU GIANG

(sản-lòng giúp các người nghè khé-chảng may bị phai)

Bệnh lúu phai ra sưng, tức, mề, máu, cường dương-đang, 1 lọ thuốc trong 24 giờ đong-hồ là đê chia-cùu, 0\$30 mít lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khởi-bệnh này đã được các dụng-sử dùng làm-xa mà bùn hiêa-lai cam-don là chắc-chắn và đep-hon, hiện-day có tang-chứng, xin mời các ngài lại xem qua số rõ.

Bán dù đồ phu-tung xe kéo và chambre, lốp. Có 28 mâm vài dùng để lợp mai, đóng-tạ và cát-housse xe nhà và xe ô-tô.

Khán lợp mai và cát-housse xe ô-tô.

Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa, và xe bò.

An - Thái

Số 2, phố Nguyễn-trọng-Điệp, Hanoi
Đây là phố giữa phố Cát-giả và phố Giang-

HỘI NÁCH!

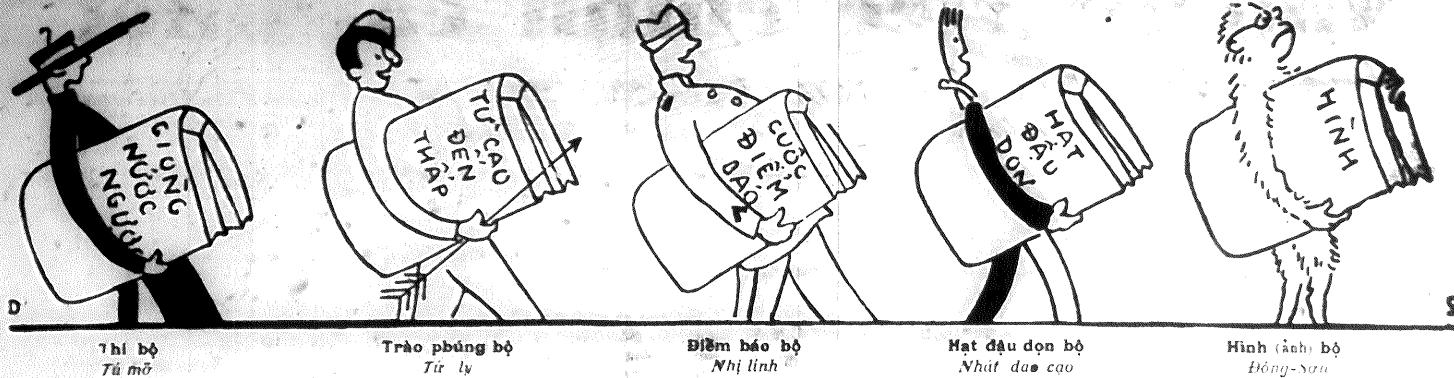
Đú lâu mồi chỉ soa 1 gói là khói-rút, thơm-tho ngay, 0\$10 1 gói, 1\$ 12 gói.

Bình-Hưng

29 - Pavillons Noirs (phố Mâ-mây). — Hanoi — Giấy nón: 848

XIN GIỚI THIỆU CÙNG ĐỘC GIÁ NĂM BỘ BIÊN TẬP CỦA BÁO PHONG-HOÀ

VĂN ĐỀ DÂN SINH

Nói bài

NHỮNG CÁI
NHÀ VÀNG

của ông Nhất-Linh

Những cái nhà vàng ông Nhất-Linh khởi xướng, tôi rất bài phục là một ý kiến rất hay. Vậy anh em trong nước nên lưu tâm đến.

(Gặp thời buổi này, sự góp vốn làm phần rất khó, mà sự trông mong vào những nhà có hằng sán lại có hằng tâm ra vận-dộng càng khó hơn, vậy theo ý mòn của tôi, ta nên bảo nhau kip mở thật nhiều nhà vàng nhỏ khắp nơi, gần đâu mở dãy, tùy tài liệu việc có nhiều mỏ to, có ít mỏ nhỏ, mỗi người một nhà, song cứ theo một mục đích là son vàng và buôn toàn nội-hoa — như vậy trước là tiện giới thiệu nội-hoa với bạn hàng, sau là tiện liên-lạc với nhau hòng trao đổi hàng hóa.

Sóng xép cho kỹ, muôn những nhà vàng to nhỏ sau này đứng vững, tất anh em phải vui lòng hạ cõi đến nội-hoa, chín bò làm mồi, chịu khó tiêu dùng, chứ đâu có nhà vàng mà anh em không lưu tâm đến thì những nhà đó không chóng thì chầy cũng phải sập thôi.

Xem như một ông quan thủ hiến ở tỉnh kia rất có nhiệt tâm chấn-hưng nội-hoa, nào mở lò bát, nào lập sưởng dệt, thê mà xem ra khống chay, chả qua chỉ vì ta lãnh-dạm với hàng ta.

Sự tiêu thụ nội-hoa thật là một cái then chốt của nền kỹ-nghệ nước nhà; càng được nhiều người tiêu-thụ, thi kỹ-nghệ càng phát-đạt, vì có nhiều người dùng, tất sẽ có nhiều người

buôn, — mà có nhiều người buôn, tất sẽ có nhiều người làm, có nhiều người làm tất sẽ có cạnh-tranh, có cạnh-tranh là có tiền-bộ. Đến khi kỹ-nghệ tiền-bộ thi hàng hóa tất sẽ tốt và rẻ.

Ý kiến của ông Nhất-Linh rất hay, xin các bạn xạ gần nêu đề ý, hoặc góp vốn lập thành hội buôn, hoặc một mình mở thành một hiệu, kip thực hành ngay để giúp ích cho nền kỹ-nghệ trong nước.

Kể viết bài này, vốn cũng thích buôn toàn nội-hoa, vậy xin sẽ thực hành ngay trước đề tài cái ý khởi xướng của ông Nhất-Linh.

LONG-DIỄN

Khoa-học là!

“Tặng ông Nguyễn-Công-Tiểu”

Một nhà văn-si Pháp, về thế-kỷ thứ 18 — Tôi không nhớ tên, nhưng cái đó không hề gì — một hôm làm bữa tiệc mời tất cả các ông ở viện Hán-lâm khoa-học đến dự.

Khi khách đến đông đủ, nhà văn-si mời khách ra vườn ngoạn cảnh. Bỗng nhiên ông gọi:

— Các ngài lại đây xem — thực là một sự kỳ lạ!

Rồi ông chỉ cho các ngài Hán-lâm xem một khôi tròn bằng thủy-tinh đặt trên một cái đế, cái khôi ấy bị ánh sáng mặt trời chiếu, nhưng lại không nồng vè phía trên, mà lại nồng vè phía dưới.

Ai nấy đều lấy làm lạ. Các ông Hán-ngoại-nhiên, bàn-tán mài mà không ai giáng được tai lầm sao lại có sự trái ngược hẳn với khoa-hoc như thế, rồi ông nào ông ấy trảm tru mạc tướng, ra ràng bắn-khoản lầm.

Sau cùng nhà văn-si vừa cười vừa nói:

— Có gì mà các ngài không hiểu: chính tôi đã quay lén nó xuống!

VIỆT-SINH

CÙNG CÁC NHÀ VĂN-SI

Quảng cáo Nhật-bàn

Đây là mấy lời quảng cáo của một nhà buôn Nhật-bàn.

Những tám thám của chúng tôi mềm-mai, êm mát như da đứa bé mới sinh.

Hàng của chúng tôi gìn-hanh như vien đạn trái pha

Chúng tôi chế-tạo thứ chè thơm ngọt, của chúng tôi cần thận như người chđng sán-soc nưng-niu vờ.

Thứ giày kỵ-dị của chúng tôi bền hơn da voi.

Quý-khách vào hàng, chúng tôi tiếc dài cực kỵ-lê-phép.

Những người làm công của chúng tôi tươi-tinh ngô-nyáo như người cha không có của hồi-món mà muốn tim chđng cho con gửi.

Gặp mặt quý-khách, chúng tôi coi như được trống-tháy ánh sáng mặt trời sau một ngày u-ám.

(Trích báo Querschnitt, Berlin.)

Ở nước Annam đương thời-ky kinh-tế nay, các nhà buôn ta sẽ thêm một câu này nữa:

Chúng tôi mong mỏi quý-khách đến cửa hàng như mong mẹ về chè.

N. L.

CỤC VUI THỰC-THÄ

Từ ngày thän Chemise ra đời, đã được nhiều Quý-khách tin cung và công-ubận là nhà tần-ting ngòi.

Muốn khôi phu-lòng các ngài đã chiếu-có, nên đặt cuộc vui này, xin quâ-bộ lại bằn-hiền sẽ rõ.

Ngài nào ở xa muôn dir cuộc, không và cũng được công-bằng như có mặt.

THUẬN-THÀNH-LONG

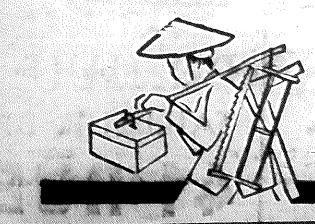
N° 15, Rue du Riz (Phố chợ Đồng-xuân)
HANOI

Trong việc làm nhà

Các quý-khách ai cần dùng đến các vật-liệu bằng gỗ, dù các hàng, các thứ, xin mời lại:

Xưởng mây cưa lớn của

M. NGUYỄN-VĂN-CHÚC
54, Rue Duranton, Hanoi
(Ngõ Hàng-Khoai)
Sẽ được giá rẻ và hàng tốt

113 số trung
về cuộc xđ số của hội C.S.A. Hanoi
Số Độc-đắc

10.000 \$

Ngày mở nhât định vào ngày:
12 Juillet 1933

Cùng nói giống ai người tám
huyết?

Việc thể-thao phải biết việc cần.
Mở nhà hội, lập sân quan,

Gặp con khung-hoàng thêm phần
khó-khắn.

Công với của ta cần góp lại,
Việc dù to gâng mãi thi nén.

Và chẳng cũng một đồng tiền,
Còn mong chđc lát muôn nghìn

dến tay.
Trước là nghĩa sau này là lợi.

Việc nén-làm, chờ đợi bao qua.
Một đồng một vé ta mua.

Vé bán tại các nhà báo và các cửa hàng
tại khắp các tỉnh Bắc-kỳ.

3 thứ sách mới

1. Sách dạy làm « BO NGHỀ ĐÈ LÀM »
giá bán 1050.
« Công-nghệ Tàng-thư cuốn » Z, sách
quốc-ngữ có tu-diễn.

MỤC-LỤC : 1. Ngòi kem. 2. Làm mứt.
3. Lá mì đường. 4. Lá mì kem. 5. Lá mì nước
hoa-quả ép. 6. Các quả dầm ruou. 7. Lá mì
các thứ Sirops. 8. Lá mì nước đá. 9. Xi-cáu
và kem nước đá. 10. Cát ruou mèo. 11. Pha
ruou mèo. 12. Nước thia-khi. 13. Nước chanh
bột. 14. Ruou mật ong. 15. Ruou ngọt ngâm.
16. Sữa tươi. 17. Bơ tươi. 18. Phô-mát.
19. Dưa món. 20. Lạp-xường. 21. Thịt phơi.
22. Bé chảm có ôi. 23. Rám tây. 24. Sắc-cù-là.
25. Giấm-hồng. 26. Sauces. 27. Bún-phở-nhụ.
28. Nấu. 29. Sắc-kết. 30. Lá mì miến (song-thần). Lá mì các thứ bánh (phụ-trương).

2. TÌNH DƯỢC GIẢI-NHĨA. — Giá 0\$50.

3 KHOA THUỐC TRÉ-CON KINH-NHÌMIỄM. — Cuốn thứ hai (tron bộ). Giá 0\$50.
Sách này chữa đủ các bệnh trẻ con (có cả cách
ăn ở nuôi trẻ).

NHẬT-NAM THU-QUÂN DƯỢC-PHÒNG
104, hảng Gai — Hanoi

NGOC-HỒ

6 - AVENUE BEAUCHAMP - 6

Bán ruou bia, nước chanh,
kem, bánh ngọt, các món
dùng ăn sáng, ván ván
Chỗ ngồi trong nhà, ngoài
sân, lịch-sự, sách-sé, mát-
mẻ. Giá phải chăng.

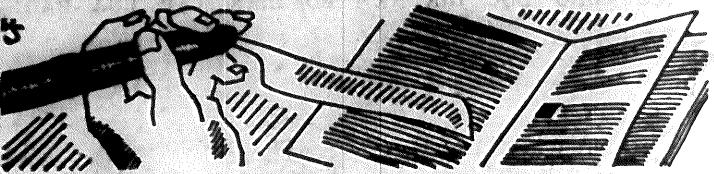
NHÀ THÍ-NGHIỆM
BỆNH LÂU GIANG

Đã phát minh những thứ
thuốc chữa về bệnh ấy

Hiện thuốc Lê-huy-Phách làm thuốc đã lâu năm
đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lâu và
Giang-mai. Hội năm 1931 đã phát-minh những
thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lâu mới phải
(état aigu) bắt cứ mù máu, buốt, tức, chí
đông từ 1 đến 6 ve là khỏi-bản, mỗi ve giá 0p50
lâu lâu năm (état chronique) thường sinh nước
tiểu vàng đục, hay đục cùng là vẫn-vẫn, lúc đi
tiểu tháo-nóng, từ chí mồi-mết, yếu đuối và
còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như
thố chỉ dùng 2 ve liết-trứng già mồi và 0p60
và 1 hòn to bồ ngū tang trú-lâm 2p. hộp nhỏ
tp. là khỏi-bản. Thuốc này ai dùng không
khỏi sẽ già lại tiền. Còn bệnh giang-mai thì bắt
cứ nặng đều-dầu, uống thuốc của bản-hiệu cũng
chống khôi-hon là bệnh lão, ai ai đều biết. Muốn
hỏi điều gì định theo timbre 0p50, giá lời ngay.
Có ra mua thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách
tinh-hoa giao-ngan (C.R.). Thư và mandat
xi-a đe :

M. Lê-huy-Phách

12, Route Sinh-tù, Hanoi — Tonkin

NHỮNG HẠT ĐẬU DỌN

Văn Dân-Báo.

T.N.D.B. số 68 trong bài « Tình mộng »
đóng Thể-Còn viết :

« Gió thôi ào-ào, lá cây rung động, sen
lần tiếng run-ré kêu gào, rỗng-vắng xa nghe
tiếng sáo riệu, khỉён đồng lác xuồng trầm
như chửi đưa người vào cõi mộng »

Ngo-Báo bảo là một công trình vi-diện
đáng lâm. Dịp thứ nhất xây từ 7 Juillet 1931
mà mãi đến Mars 1938 mới
hoàn-thành, nghĩa là mất 20 tháng. Đó là
một công trình vĩ-dai của đảng Phát-xít.

Ông Thể-Còn có bảo, mình mới biết
con run, con rẽ nó kêu gào — tháo náo
hộm nộm. Nhật-dao-Cao ra đảng sau nhà
thấy con run nó kêu mà giật nảy mình.

Con cái sáo riệu nó có đưa người ta
vào cõi mộng, thì đưa ngày di có được

không, còn phải rinh với chyre gi nữa.

Lại có câu :

— Trời đất lúc đó hình như đang ngủ
say, nhưng chốc-chốc lại giật mình chao-đay.

Trời đất đây ý hẳn là ông trời bà đất.

Dịp cầu ít có.

Dưới hình cái cầu Littorio ở Venise.
Ngo-Báo viết :

Vì nhiều độc-giả than phiền mắt báo luôn và phải xem báo thừa nên Đông-sơn
về bức tranh này để kính-tặng những ngài ăn-cấp báo và xem hót báo.

Những ngài nào không mua tiền mua báo mà xem hót báo hay ăn-cấp báo của
người bô-tiển ra/mua báo, hê xem bức tranh này sẽ nhận ra rằng mình là
người xem hót báo, ăn-cấp báo, mình là dô-tội, là dô khốn-nạn.

Õi leo-leo.

Trong B.K.T.T. số 181 ra ngày 18-8.
đóng C.V.D B.K. viết :

« Chờ như đầu tranh rõ-dịch, òi leo-leo,
Buồn như cháu cần, bô-một lần « a-le »,
quay đuôi tể, bô-một lần « re-loa ». »

Ói-leo-leo ! Ông C.V.D B.K., nếu ông cũ
viết thế mãi thì thật buồn như cháu
cần, bô-một lần « viet-van » quay đuôi
về, bô-một lần « vế cái nhà bô ».

Họa chặng có mắt mờ.

Trong bài « Tình thương » (D.B. số
73), ông Nguyễn-khánh-Dáng viết :

« Nhìn sang có con mắt tình đời, nàng
đã trắng ró được thời tang dỗ-ít, nó chẳng
lộn trý chòn sét đèn xi ». J

Thoi vàng, dô ôi, chặng lộn trong
chậu sét đèn xi ! lè cõi nhiên! mà như
vậy thì ai chặng trông thấy, họa chặng
có mắt mờ ? Cần gi phải có con mắt
tình đời như nàng — Hay là ông Dáng
không trông thấy ?

Văn cõi Đan.

D.B. số 74, ngày bài đầu có Trương-
Thị-Đan viết cho cô Nam-Hồng :

.... Trời đã chồng thêm cho chúng ta
mỗi người một tuổi trên đầu... »

Cô làm như tuổi là cái bánh giấy ấy.

Cô lại viết :

... Nhái là những lúc gấp-tiếp dâng-cảm,

vắng-cô-tưởng như thiếu-một nǚa mèo

vây. »

Tôi-nghiệp qua mà !

Cô lại viết :

... Em dù bô hồn cái ngiêc lam-cho-tu

khi trước... »

Ý hán-trước có làm bà lang ?

Cô còn viết :

... Trên mui tờ báo mà có giựt cõi dâng
cái kiêu « tát ngón bút xuất » có lẽ cũng

trình-tiết quá »

Gửi cái kiêu « nǚ ngón bút xuất » mà
gọi là trình-tiết, thi ra trình-tiết dâng
mõm à ?

* Bởi cái em muốn giải-phóng cho khiec

nút bút ».

Phải dây, cõi nhõ quách ngõi bút của
cô mà vứt đi để giải-phóng cho nó và
giải-phóng nhân-thể cho những người
đọc văn-cô !

Về cuộc thi thơ của báo Saigon có làm
câu thơ lý thú lắm :

Điệu-Tử nǚ-si viết :

« Hoa Hồng tháng nhuộm giờ tím hồn ». J

Gió tím hồn tháng nhuộm hoa Hồng

Thơ như vậy có trời đái hillu !

NHÁT-DAO-CAO

HIEU ANH HUONG-KY
TU DAM CHU *

Nước Mắm
82 Phố bờ sông
Hàng Nón
(Quai Clemenceau)
HANOI

Phố bến
Tầu Thủy
Rue Maréchal Foch
HAIPHONG

Cùa

KHẨU
LỊCH
SẮP

SÁT BỐC QUYỀN

Xin chiếu

Tờ ta, to

THỦ

Rách lão mới phát
boc, mới khai công rúou,
nuôi tiela eo vua, uống
còng khai, nán được anh

Cửa hàng bán

Nước Mắm**32 Phố bờ sông****Hàng Nau**

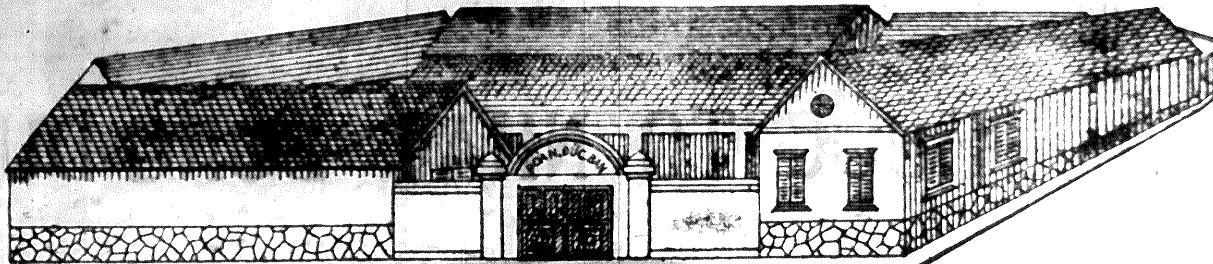
(Quai Clémenceau)

HANOI

Phố bến**Tàu Thủy**

Rue Maréchal Foch

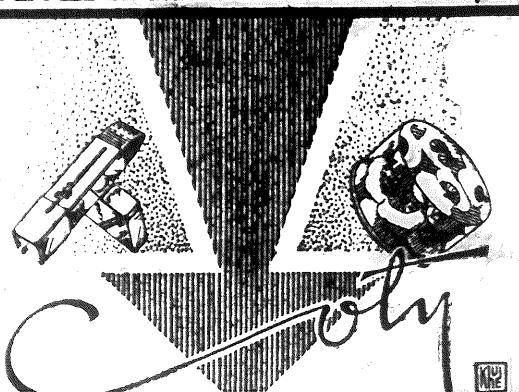
HAIPHONG

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BẢN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. DOAN-ĐU'C-BAN quản trị lây

**KHẨP CÁC NƠI, CÁC ĐA
LỊCH SỬ, CHỈ DỤNG PHẦN
SẮP NƯỚC C-HOA... HIỆU**

BÁI LÝ ĐỘC QUYỀN RONDON & CO LTD 21, RUE JULES PERRY, HAIPHONG 1928 - KHAMM-THIEN HANOI

Xin chiếu cỗ Pháo VIỆT-NAM

hiệu Bát-Tiên

Tơ ta, tơ tàu và tơ gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

Giá phải chăng

và xin viết thư về thương lượng

THUỐC LẨU HỒNG-KHÈ

Bánh lẩn mới phát ra mùi rất mèn, huýt nhẹ, hoa hàn, đắng lẩn, chua không

Rất hay, soa một lần là khôi. Giá 1 lạng 0\$20

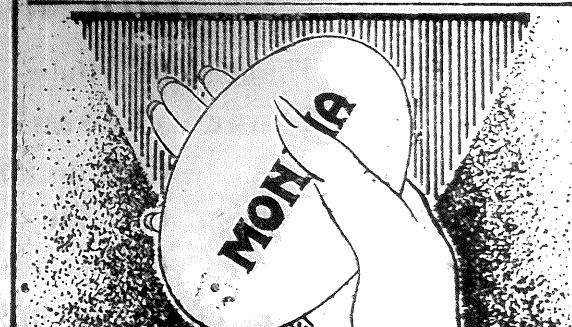
PHÚ-ĐỨC DƯỢC-PHÒNG

Marque Voi trắng

N° 209, Phố Khách — NAM-BÌNH

Các Đại lý của Bán-hiện sau đây:

Mr. Thinh 10 Immobiliere Hanoi — Đức-Lợi 67 Paniers — Liên-Hung 174 Khâm-thien HN —
Đức-Thịnh 14 Khâm-thien — Tân-Phong 41 Takou HN — Thành-Long 83 Tiên-sinh HN — Cát-
Tường 110 Cầu gỗ HN — Mondain Photo 26 Route de Hué — Đức-Thanh 58 Route de Hué HN —
Hồng-Ký 34 Route de Hué HN — Tiền-Mỹ 35 hảng Đường HN — Toàn-Thịnh 84 Rue du Bia
HN — Thuận-Thành-Long 15 Rue de Riu HN — Vĩnh-Bông 29 hảng Đường — Lợi-Ký 88 hảng
Đảo HN — Vạn-Lợi 113 hảng Đảo HN — Thủ-Đinh 73 hảng Gai — Trần-ngọc-Quang 109 hảng
Gai HN — Nam-Hợp 8 hảng Đường — Phương-Thịnh 187 hảng Đường HN — Khang-Ký 191
hảng Đường — Quang-Thành 89 Paniers HN — Ich-Phong 31 Phúc-kien — Xương-Hòa 29 Phúc-
kiến HN — Mr. Thanh 34 hảng Bäu — Mậu-Hưng hảng Bồ HN — Nam-Tân 84 Bonnal Haiphong —
Mr. Đức 15 Belgique Haiphong

xà phòng thơm rửa mặt hiệu**MONDIA**

Vinage de ville Sept cent cinquante cc.

NĂM THỨ

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DU'ONG

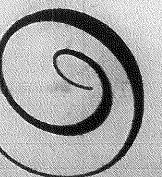
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : Ông LAFON và Ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GÓ-ĐÀ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)

Bản hiệu có bán :

Thuốc chè theo đơn của Quan Bác-Sỹ

Thuốc chè-sản chữa dù các bệnh

Các đồ buộc thương-tích

Các khí-cụ để làm thuốc

Các chất hóa-học

P
16

tra

VĂN ĐỀ DÂN S

SỰ S

DÂ

T rong bài
những s
của bạn dân c
hợp với nhau
khoát luarq-q

Nếu một mă
chè được bón
tiêu trù hoang lú
phi vê cỏ bón
kiên-lưng, lè-lai
cũng dù dùng v
sinh, trị-ạn, lò

Xin lưu ý
nhập của công

Các khoản đ

1. — Tiền n
tát, giá-thu,
